

Textkit

Greek and Latin Learning Tools

Learn Greek and Latin at
www.textkit.com

This document was prepared by Textkit and is made available for personal educational use only.

KEY
TO
FIRST GREEK WRITER

BY

A. SIDGWICK, M.A.

FELLOW AND TUTOR OF CORPUS CHRISTI COLLEGE, OXFORD
LATE ASSISTANT MASTER AT RUGBY SCHOOL, AND
FELLOW OF TRINITY COLLEGE, CAMBRIDGE

LONDON
LONGMANS, GREEN, AND CO.
AND NEW YORK: 15 EAST 16TH STREET

1892

KEY

TO

A FIRST GREEK WRITER.

I.

μεσημβρία νῦν ἐστὶ, καὶ ὁ ἥλιος σφόδρα θερμὸς ἐστίν.
ἢ σκιὰ τῶν δένδρων ψυχρὰ ἐστίν, καὶ ἡ λίμνη καλὴ. ὁρῶ
πολλοὺς κύκνους, οἱ λαμπροὶ εἰσὶ καὶ λευκοί. ὁ τράχηλος
ἐκείνου τοῦ κύκνου μακρὸς ἐστίν, ἀλλὰ τὸ πτερὸν τὸ
ἀριστερὸν δοκεῖ μικρὸν εἶναι. οὐκ οἶδα τὴν αἰτίαν τού-
του. ἴσως κακὴ ἐστὶ νόσος ἐν τούτῳ τῷ πτερῷ. ἴσως
τούτου τοῦ κύκνου ὅστων λίθω διερράγη. ἐπὶ τῆς λίμνης
ἐστὶ μικρὸν πλοῖον.

II.

ἐν τούτῳ τῷ πλοίῳ εἰσὶ τρεῖς ναῦται. τούτοις τοῖς
ναύταις ἐρυθρὰ ἐστὶ τὰ ἰμάτια. ὁ νέος ναύτης ἔχει ἰστίον
ἐπὶ τοῦ ὤμου. ἕτερός τις καθεύδει, ὁ δὲ τρίτος ἐστὶ παρὰ
τῷ πηδαλίῳ. οὗτος οὐχ ὁρᾷ τὸν δεινὸν κίνδυνον, πέτρα
γὰρ ἐν τῇ λίμνῃ ἐστίν. αὕτη δὲ χαλεπὴ ἐστὶ, καὶ πολλοῖς
ἐστὶ αἰτία τοῦ θανάτου. νῦν ἐγγύς εἰσὶ τοῦ τόπου, καὶ
ὠχρὸς εἶμι ὑπὸ φόβου. τοὺς ὀφθαλμούς ἀποτρέπω. ἰδοῦ,

ἔξω τοῦ κινδύνου εἰσί, καὶ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς μού ἐστι δάκρυα.

III.

οὗτος ὁ ἵππος ἐστὶν ἐμός. πρότερον μὲν ἦν ἰσχυρός, νῦν δὲ σφόδρα λεπτός καὶ φαυλός ἐστι. τούτου δὲ τὴν αἰτίαν λέξω. ἐκείνοι οἱ γεωργοὶ οἷς ἐπέτρεπον αὐτὸν ἦσαν πάνυ ἄπιστοι. ἔκλεπτον τὸν σῖτον τοῦ ἵππου. ἡ δὲ μηχανή ἐστὶν ἀγαθή, ἢ ἔχω, λίθους γὰρ ἐς τὴν φάτνην ἔθηκα. ὁ ἵππος ἐσθίων τὸν σῖτον ἀποπτύει τοὺς λίθους. οἱ δὲ γεωργοὶ κλέπτουσι τὸν σῖτον σὺν τοῖς λίθοις. τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ ῥάδιόν ἐστιν ἐξευρεῖν τὴν ἀπάτην. οἱ γεωργοὶ τοῖνυν οὐκέτι ἐσονται κακοί. ἡ γὰρ ζημία αὐτοῖς δεινὴ ἔσται καὶ χαλεπή.

IV.

ἤδη τὸ πεζὸν ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἐστί, καὶ τὸ ναυτικὸν παρὰ τῷ αἰγιαλῷ ταύτης τῆς νήσου. οἱ πολέμιοι ἐπὶ τοῦ λόφου εἰσί, ὃς ἐναντίος ἐστὶ τῷ ἡμετέρῳ στρατοπέδῳ. τῇ αὔριον ἴσως μάχη ἔσται· ἐκείνοι γὰρ ἔτοιμοι δοκοῦσιν εἶναι. αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ μηχανὴ τοῦ ἡμετέρου στρατηγού. νῦν γὰρ σκοτεινὰ ἐστὶν ἅπαντα, καὶ τὰ πυρὰ τῶν πολεμίων ὀλίγα ἐστίν. ὥστε οὐ χαλεπὸν ἔσται τοῖς ἡμετέροις στρατιώταις λάθρα πρὸς ἐκείνους ἐλθεῖν, καὶ πολλῶν τὰς κεφαλὰς ἀποτεμεῖν. οὕτῳ δὲ αὔριον ὀλίγοι ἐσονται ζωοί, καὶ ἡμετέρα ἔσται ἡ νίκη.

V.

τάφρος ἐστὶν ἐν τῷ ἀγρῷ τούτῳ, καὶ πλείστον ἔχει βόρβορον. τῶν δὲ πολλῶν ἵππων οἱ εἰσὶν ἐνταῦθα, εἰς τις ἐν κινδύνῳ δεινῷ δοκεῖ εἶναι. ἐγγὺς γὰρ ἔστηκεν, ἐπ' αὐτῇ τῇ τάφρῳ. οἴμοι, νῦν ἐν μέσῳ τῷ βορβόρῳ ἐστίν. οἱ δὲ ἕτεροι ἐν ἀπορίᾳ εἰσίν, καὶ οὐχ οἰοί τε ἔσονται τὸν ἐταῖρον ἐξέλκειν. τούτο γὰρ μόνος ὁ δεσπότης δυνατός ἐστι ποιεῖν, ὃς οἴκοι ἐστί. ἐν δὲ τοῖς ἵπποις εἰς ἐστίν, ὃς πολλὰ σοφώτερός ἐστι τῶν ἄλλων. ὁ δὲ πρὸς τὸν οἶκον τρέχει, καὶ τῇ κεφαλῇ τὴν θύραν παίει. οὕτῳ δὲ δηλόν ἐστὶ τῷ δεσπότη τὸ κακόν, καὶ ἐξέλκει τὸν ἵππον.

VI.

οἱ Ἴνδοι κακοὶ εἰσὶν ἄνθρωποι· ψευστὰς γὰρ καὶ κλέπτας τιμῶσι. ἦν δὲ τις δεσπότης ᾧ ἦν πλίνθος χρυσοῦ· ἡ δὲ τιμὴ τοῦ χρυσοῦ ἦν θαυμασία. δούλος δὲ τις τῶν ἐν τῷ οἴκῳ ἔκλεψε τὴν πλίνθον· ὁ δὲ κλέπτης ἄδηλος ἦν τῷ δεσπότη. ἦν δὲ κριτὴς σοφὸς ἐν τῇ χώρᾳ· ὁ δὲ πάντα ἐξεύρε ταύτη τῇ μηχανῇ.

οἱ γὰρ δούλοι περὶ αὐτὸν ἦσαν ἐς τὸ αὐτὸ συνειλεγμένοι. φόβος δὲ ἦν τοῦ κριτοῦ μέγιστος. ὁ δὲ εἶπε τούτον τὸν λόγον· ὁ κλέπτης πτερόν ἔχει ἐπὶ τῇ κεφαλῇ. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ἦσαν ἡσυχοί, ὁ δὲ κλέπτης ἐτίναξε ταχέως τὴν κεφαλὴν, καὶ οὕτῳ φανερὸς ἦν τοῖς δούλοις καὶ τῷ κριτῇ.

VII.

ἔστι τῷ ἀδελφῷ τῷ ἐμῷ χίμαιρά τις, ἣν θαυμασίῳ τρόπῳ εὗρεν. πέτρα γάρ τις ἐστὶν οὐ μακρὰν ἀπὸ τοῦ οἴκου, καὶ ἐν ταύτῃ τῇ πέτρᾳ ἄντρον τι μέγα ὑπὸ τῆς γῆς. ἦν δὲ ὁ ἐμὸς ἀδελφός ποτε ἐν τῷ ἄντρῳ, καὶ ὑπὸ βαρυνόμενος ἔκειτο μακρὸν χρόνον ἡσυχος. ἐξαίφνης δὲ εἶδε λαμπροὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τοῦ σκοτοῦ. καὶ ἐν πολλῷ φόβῳ ἦν. τῷ γὰρ λύκῳ εἰσὶ τοιοῦτοι οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἡ χώρα πλέα ἐστὶ λύκων. ἡ δὲ χίμαιρα ἐν τούτῳ τοὺς δακτύλους τῆς ἀριστερᾶς ἔλειχεν, καὶ οὐκέτι ἦν αὐτῷ φόβος οὐδεὶς.

VIII.

ἐν ταύτῃ τῇ ὕλῃ εἰσὶ μέλισσαι ἀνήριθμοι πάντῃ τάχιστα πετόμεναι. ποῦ ἐστὶ τὸ χωρίον ἐν ᾧ ὁ οἶκός ἐστι ταύταις; ἔστι που ἐν τούτων τινὶ τῶν μεγάλων δένδρων. πολλάκις γὰρ σαπρὸν ἐστὶ τὸ ξύλον, διὰ τὸν μακρὸν χρόνον καὶ τὸν δεινὸν ὑετόν. οὕτω δὲ ἐν τῷ κοίλῳ ἄντρον τι ἐστὶ, ὅπερ οὐκ ἄνευ πόνου ὑπὸ τῶν μελισσῶν ἐς οἶκον πεποιήται. τοῦτο δὲ θαυμάσιόν ἐστίν, ὅτι οὐκ ἄνθρωποι ταῖς μελισσῶν εἰσὶν ἐχθιστοί, ἀλλὰ ἄρκτοι. οὗτοι γὰρ ὅμοιοι παιδίῳ εἰσὶ, καὶ τῶν ἡδίστων μέγιστος αὐταῖς ἐστὶ πόθος.

IX.

διὰ τί πίστρί ἦσαν τῷ Κύρῳ παντοῖοι ἄνθρωποι, ὅσοι τῇ αὐτοῦ ἀρχῇ ὑπήκοοι ἦσαν; ὅτι αὐτὸς πιστότατος ἦν, καὶ τὸν πλοῦτον αἰεὶ ἔτοιμος τοῖς ἐταίροις δοῦναι, καὶ δῶρα

ἂν ἕκαστος ἦν δεόμενος. καὶ παρὰ τῶν φίλων πολλὰ ἀντελάμβανεν, ἀλλ' οὐ τοσαῦτα ὅσα ἐκείνοι παρ' αὐτοῦ. ἐνίστε δὲ σπάνιος ἦν ὁ σίτος τοῖς ἀνθρώποις καὶ ὁ χιλὸς τοῖς ἵπποις· τότε δὲ ἄρτους αὐτοῖς ἔπεμπε, καὶ περὶ τοῦ χιλοῦ ταῦτα ἔφη· χιλὸς ἐστὶ μοι διὰ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν δούλων· δῶσω οὖν τοῖς φίλοις· ᾧ γὰρ ἄνθρωπος φίλος ἐστὶ, τούτῳ οὐχ ἦσσαν ὁ ἐκείνου ἵππος.

X.

ζῳὸν ἐστὶ θαυμάσιον ὁ στραυθός· πτερὰ μὲν γὰρ ἔχει, πέτεσθαι δὲ οὐχ οἷός τ' ἐστὶ τοῖς πτεροῖς. εἶδον δὲ ποτε λευκὸν τι ἐπὶ τῆς ψάμμου κείμενον· τῇ δὲ μορφῇ ὅμοιον ἦν ὠφῷ, ἀλλὰ παιδίου κεφαλῇ ἴσον· τοῦτο δὲ ὠν ἦν τοῦ στραυθοῦ. τοῦτο δὲ τὸ θηρίον ἰσχυρὸν μὲν ἐστίν, ἀνόητον δὲ καὶ δειλόν· οὐ γὰρ ἐς μάχην ἔρχεται τοῖς πολεμίοις, ἀλλὰ φόβῳ τοῦ κινδύνου φεύγει. ἐνίστε δὲ σφόδρα δεινὸν φόβον ἔχει, καὶ τότε ἐς τὴν ψάμμον ὠθεῖ τὴν κεφαλὴν, τὰ δὲ ἕτερα οὐ κρυπτά ἐστίν· ἀλλὰ τοῖς θηρευταῖς φανερόν· δὴ ἐστὶ τὸ ὄρνεον.

XI.

οὗτός ἐστι μῦθος περὶ τῶν λύκων καὶ τῶν προβάτων, οἷψ τρόπῳ ἢ βουλή ἐγένετο περὶ τῶν κακῶν καὶ τῆς ἀδικίας.

τὰ γὰρ πρόβατα δεινὰ ἔπασχεν ὑπὸ τῶν λύκων· ὥστε ἐν τῇ χώρᾳ οὐκέτι οὐδεμία ἦν ἀσφάλεια αὐτοῖς. καὶ διὰ ταῦτα ἀνάγκη ἦν μηχανῆν τινα εὐρεῖν. καὶ προβάτιον

ἦν σοφώτερον τῶν ἄλλων, καὶ ἔλεγε ταῦτα. ὦ πρόβατα, διὰ τούτους τοὺς λύκους κακὸς ἡμῖν ὁ βίος. βουλή τοίνυν ἔσται, καὶ παρεσονται οἱ λύκοι, καὶ πείσομεν αὐτοὺς φίλιαν καὶ εἰρήνην πρὸς ἡμᾶς ποιείσθαι. εἰρηνικὸς γάρ εἰμι, καὶ οὐ φίλη μοί ἐστιν ἡ πρὸς τοὺς λύκους μάχη.

XII.

ἦν τοίνυν ξύλλογος τῶν προβάτων ἐς βουλήν· οἱ δὲ λύκοι καὶ αὐτοὶ ἤλθον, οὐδὲ ἐκωλύοντο ὑπὸ ἐκείνων· καὶ τὸ προβάτιον ἔφη τάδε· ἐν δεινῷ δὴ ἔσμεν κινδύνῳ, ἀρπαζόμενοι ὑπὸ τῶν λύκων· τοῦτο δὲ ἄδικον· ὥστε νόμον τινὰ βουλόμεθα ἔχειν, καὶ οὕτως ἐν ἀσφαλείᾳ μάλλον εἶναι. καὶ οἱ λύκοι αὐτοῖς ἔλεγον τάδε· νόμος οὖν ἔσται ὑμῖν τοιοῦτος· τὸ προβάτιον τὸ ὑπὸ λύκου ἀδικούμενον ἄξει τὸν ἄδικον πρὸς τὴν ἡμετέραν βουλήν. καὶ ἀμφοτέροις ἔσται παρ' ἡμῶν τὸ δίκαιον.

καὶ τότε μὲν τερπνὸν ἦν τοῖς προβάτοις· ἡ δὲ ἀδικία τῶν λύκων οὐδαμῶς ἦσσαν ἐγένετο.

XIII.

αἱ περισσότεραὶ φρόνιμαί εἰσι καὶ πάνυ δειναὶ φέρειν ἐπιστολάς. τοῦτο δὲ ποιούσι τοιῶδέ τιμι τρόπῳ. ἡ περισσότερὰ φιλεῖ τὸν οἶκον, καὶ συντηρῆ ἔστιν· ὥστε τὴν ὁδὸν τὴν πρὸς τὸν οἶκον ῥαδίως εὐρίσκει.

καὶ ἦν ποτὲ χωρίον τῶν Μαμεδαίων, ὃ ἐν πολιορκίᾳ ἦν ὑπὸ τῶν πολεμίων. καὶ περὶ μεσημβρίαν ποτὲ στρατιώτης τις τῶν πολεμίων εἶδε περισσότερὰν ἄνω ἐν τῷ

οὐρανῷ πέτομένην. καὶ ὑπὸ τοῖς πτεροῖς ἦν λευκὸν τι, ὥσπερ εἰ ἐπιστολή. ἐνταῦθα δὲ πόθος ἦν τοῖς στρατιώταις λαβεῖν τὸ ὄρνεον. καὶ τῶν οὐστῶν πείραν ἐποιούοντο. ἀλλὰ οὐδὲν ὠφέλιμοι ἦσαν.

XIV.

εὐθύς δὲ βοῇ ἐγένετο τῶν στρατιωτῶν. δεινὴ γὰρ ὄργη ἦν ἐπὶ τῇ ἀποφυγῇ τῆς περιστερᾶς. αὕτη δὲ ἐν φόβῳ ἦν διὰ τὸν θόρυβον, καὶ ἔπεσεν εὐθύς ἐς τὸ στρατόπεδον.

ἔλυσαν δὲ τὴν ἐπιστολήν τὴν περὶ τὸν τράχηλον· καὶ ἐν ταύτῃ λόγοι ἦσαν τοιοῖδε·

ὦ φίλοι πολῖται τῶν Μαμεδαίων, διὰ τί φόβον ἔχετε τοιοῦτον περὶ τῆς πολιορκίας; οὐδεμία δὴ ἔνδεια ἔσται ὑμῖν βοηθείας. παρασκευὴν γὰρ θαυμασίαν ποιούμεθα· καὶ στρατὸν ἄξει ὁ τύραννος, καὶ διὰ πέντε ἡμερῶν ἐγγυς ἐσόμεθα τοῦ ὑμετέρου τειχισμού. διὰ τοῦτο ἀνόητόν ἔστιν ἐν ἀπορίᾳ εἶναι. ταχὺ γὰρ νίκη ἔσται ὑμῖν καὶ ἀφθονία τῶν ἐπιτηδείων. τοιαύτη τοίνυν ἦν ἡ ἐπιστολή.

XV.

τοῖς δὲ στρατιώταις χαρὰ ἦν μεγίστη ἐπὶ τούτῳ· ἡ γὰρ ἐπίνοια τῶν πολεμίων φανερὰ νῦν ἦν, οὐχ ἦσσαν τῆς ἀπορίας τῶν Μαμεδαίων.

ὥστε ἄλλην ἐπιστολήν ἀντὶ τῆς προτέρας ἔγραψαν· καὶ ἦν τοιαύδε·

ὦ φίλοι πολῖται τῶν Μαμεδαίων, ἀμήχανοι δὴ νῦν ἔσμεν· ὠφέλιαν γὰρ δοῦναι ὑμῖν οὐ δυνατοί ἔσμεν τὸ

παράπαν. ὁ γὰρ τύραννος ἐν νῶ ἔχει ἑτέραν στρατείαν ποιείσθαι. ἀλλ' οὐκ ἀνέλπιστοι πάνυ ἐσμέν περὶ ὑμῶν· θαρσαλέοι γὰρ καὶ ἰσχυροὶ ἐστε ἐς τὸν πόλεμον.

καὶ ταύτην ἢ περιστερὰ ἔφερον εἰς τὸ χωρίον τοῖς Μαιμεδαίοις· φόβος δὲ ἔσχατος ἦν τοῖς ἔνδον· καὶ ἐνέδοσαν ἑαυτοὺς ἐκείνοις. καὶ διὰ πέντε ἡμερῶν ἐφάνη ὁ τύραννος μετὰ τοῦ στρατοῦ· οἱ δὲ πολέμοι ἤδη ἔνδον ἦσαν.

XVI.

ἕλη τις ἦν παντοίοις φυτοῖς δασεῖα καὶ δένδρεσι, καὶ ἐνταῦθα μέγα πλήθος ἦν ὀρνίθων καὶ θηρίων. καὶ οὐδεὶς ἐν μείζονι τιμῇ ἦν τοῦ ἐλέφαντος. ἦν δὲ ποτε σύλλογος τῶν ἄλλων θηρίων, καὶ περὶ ἐκείνου πολὺς λόγος ἐγγίνετο. τίς γὰρ ἐστὶν ἡ αἰτία, ἔφασαν, τῷ ἐλέφαντι τῆς τιμῆς; καὶ ἄλλοις ἄλλη αἰτία ἐδόκει εἶναι.

καὶ πρῶτον τῆς ἀλώπεκος ἦν τοιοῦδε ὁ λόγος. διὰ τί δὴ οὗτος ἡμῶν ἐστὶ κρείσσων; οὐδαμῶς οἶμαι διὰ τὴν κέρκον· πάνυ γὰρ σμικρὰ τις αὐτῷ ἐστὶ καὶ αἰσχυρά. καὶ ἅμα λέγουσα τὴν ἑαυτῆς μακρὰν καὶ ἀπαλὴν κέρκον ἐκίνει.

εὖ λέγεις, ἔφασαν οἱ ἄλλοι, μετὰ πολλοῦ γέλωτος καὶ ἐπαίνου.

XVII.

μετὰ δὲ τούτου ἔφη ὁ ἄρκτος τοιάδε· ἀληθὲς μὲν τούτο· ἐκ δὲ δυνάων τινὲ τιμῇ εἰκότως γίνεταί· ἄνευ γὰρ ὀνύχων φαῦλός πού τίς ἐστὶ τῷ κάλλει· τῷ δὲ ἐλέφαντι οὐδὲν τοιοῦτον οὐπω γέγονε· τούτο δὲ δῆλόν ἐστιν ἅπασιν.

ἐνταῦθα δὲ ὑπέλαβεν ὁ βουῦς, λέγων· Ἐγὼ μέντοι τὴν αἰτίαν γιγνώσκω. τούτῳ γὰρ ὀδόντες εἰσὶ δύο μακροὶ, ἐκ τοῦ στόματος προέχοντες· οὗτοι δὲ τοῖς ἑτέροις κέρασιν ὅμοιοι δοκοῦσιν εἶναι· τῶν κεράτων δὲ οὐδεὶς δῆπου οἶδεν οὐδὲν κάλλιον.

ἕστατος δὲ ἔφη τάδε ὁ ὄνος· Ὑμεῖς μὲν πάντες ἀμαθεῖς ἐστέ καὶ ἄφρονες. Τίς γὰρ τοῖς γε κέρασι καὶ ταῖς κέρκοις τιμῇ; οὐ δῆτα, ἀλλὰ ὧτων τὸ ἀληθὲς κλέος· διὰ τὰ ὧτα τοῖνον ἢ τιμῇ γέγονε τῷ ἐλέφαντι.

XVIII.

θηρευτῆς τις ἦν, καὶ ἔθος ἦν τούτῳ πολλάκις διὰ τῆς ἕλης ἰέναι· ἐνταῦθα γὰρ θήρα ἦν τῶν λεόντων.

εὗρε δὲ ποτε λέοντος δύο σκύμνους, ἄνευ τοῦ πατρὸς ὄντας. καὶ φόβος ἦν οὐδεὶς τούτοις περὶ ἐκείνου· ἔσαινον δὲ ταῖς κέρκοις, καὶ φίλιοι ἦσαν αὐτῷ.

καὶ τῷ θηρευτῇ τερπνὸν ἦν τούτο, καὶ χαμαὶ καθήμενος, ἔδωκε τῶν σιτίων τι τοῖς σκύμνοις· καὶ ἅμα καὶ αὐτὸς ἤσθιε μετ' αὐτῶν. ἡ δὲ λέαινα, ἡ μήτηρ τῶν σκύμνων, ἦλθεν ἐν τούτῳ. καὶ εἶδε τὸν ἄνδρα καὶ τοὺς σκύμνους ὁμοῦ ἐσθίοντας. τότε δὲ οὐκέτι πόθος ἦν αὐτῇ συλλαβεῖν τὸν ἄνδρα, ἰλλὰ ἀπήει καὶ ἔλαφον ἔκτεινε καὶ ἔφερε πρὸς αὐτόν.

XIX.

εἶδε ποτε πίθηκός τις τὴν ἑαυτοῦ ὄψιν ἐν κατόπτρῳ, καὶ ἄρκτῳ τινὲ ὅς ἦν ἐγγὺς τοιάδε ἔλεξε.

ὦ φίλτατε, ἰδοὺ δὴ ὡς αἰσχρὸν καὶ ἀνόητον ἐκείνο τὸ θηρίον· ὡς ἀναιδής ἐστὶ τοῖς σχήμασι· καὶ ἑαυτῷ ὅμως κάλλιστος δοκεῖ εἶναι· καὶ περὶ ἐμοῦ μὲν οὐδὲν λέξω· πῶς γὰρ τοιοῦτῳ ὁμοίός εἰμι; κρείσσον πολὺ ξιφιδίῳ ἀποθανεῖν, ἢ ἐν πάσιν ἀνθρώποις τοιαύτην αἰσχύνην ἔχειν. τῶν δὲ ἡμετέρων φίλων πού εἰσὶ τινες, ὧ ἐταῖρε, οἷς οὐτος ἄγαν ὁμοίός ἐστι· μιμῶνται γὰρ τῇ ὄψει ἐκείνο τὸ θηρίον, καὶ τὴν αὐτὴν ἰδέαν ἔχουσι σκιρτημάτων καὶ ἀφροσύνης.

τῷ δὲ ἄρκτῳ γέλοιον μὲν ἐφαίνετο τὸ πρῶγμα, ἀντίπε δὲ οὐδέν.

XX.

Τοῖς δὲ Αἰγυπτίοις πολλοὶ καὶ παντοῖοί εἰσι μῦθοι περὶ πάντων πραγμάτων· καὶ οὐχ ἥκιστα περὶ τῶν δαιμόνων. τούτοις γὰρ πολλὴ ἐπιμελεία ἐστὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ τῇ δυνάμει θαυμαστὰ οἰοῖ τ' εἰσὶ ἐξεργάζεσθαι. τούτων δὲ τῶν μύθων τινὰς λέξω.

ἦν γὰρ δαίμων τις ποτε, ᾧ χρυσὸς ἦν πολὺς, ὑπὸ γῆς κεκρυμμένος. τούτῳ δὲ ἀναγκαῖον ἦν ποτὲ ἀπελθεῖν· ἐστὶ γὰρ μέγιστός τις καὶ δυνατώτατος τῶν δαιμόνων, τῶν ἐτέρων βασιλεὺς ὢν· ἐκείνῳ δὲ ὑπὸ τοῦ βασιλέως εἰρηγο εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπελθεῖν. τότε δὲ ἐν λύπῃ ἦν πολλῇ καὶ ἀπορίᾳ περὶ τοῦ χρυσοῦ· οὐ γὰρ οἷόν τ' ἦν αὐτῷ ἀποφέρειν μεθ' ἑαυτοῦ· τοῦτο γὰρ ἀπόρητον αἰετὸς τοῖς δαίμοσι. πῶς ἄρα ἐν ἀσφαλείᾳ ἔσται ὁ χρυσος;

XXI.

ἐν δὲ τῇ αὐτῇ πόλει οὗ ἦν ὁ χρυσὸς καὶ ἀνθρωπός τις ἦν πλούσιος καὶ αἰσχροκερδῆς ὢν. τούτῳ οὖν νυκτὸς προσελθὼν ὁ δαίμων ἔλεξε τοιαύτῳ·

ὦ φίλε, οὐδὲν δεῖ ἐν φόβῳ σέ εἶναι περὶ ἐμοῦ. γνώριμος γάρ μοι εἶ ἐκ πολλοῦ ἤδη καὶ φίλος. καὶ δι' εὐνοίαν σοὶ νῦν προσῆλθον. πολὺν γὰρ χρυσὸν ἔχω ἐνταῦθα, καὶ οὐκέτι μοι ὠφέλιμος ἔσται· μέλλω γὰρ ἀποδημεῖν. καὶ τοῦτον ἐν κῶ ἔχω δοῦναί τινα· σοῦ δὲ οὐδένα εὔρον πιστότερον οὐδὲ ἐπιμελέστερον. μόνος οὖν ἄξιός εἰ τοσοῦτον δώρου. αὖριον τοίνυν ὄψει ἐν μέσῳ τῷ οἰκῆματι τούτῳ πάντα τὸν ἔμον χρυσὸν χαμαὶ κείμενον.

μετὰ δὲ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ δαίμων· καὶ δι' ὀλίγου ἡμέρα ἦν· καὶ ἀντὶ τοῦ δαίμονος ὁ χρυσὸς ἦν ἐπὶ τῆς γῆς.

XXII.

καὶ ὁ μὲν δαίμων πεντήκοντα ἔτη ἀπῆν ἐν τῇ Ἀσίᾳ· τέλος δὲ ἐξουσία ἦν αὐτῷ εἰς τὴν προτέραν πόλιν ἔκειν καὶ πρὸς τὸν οἶκον εὐθέως ἔβη τὸν τοῦ αἰσχροκερδοῦς ἀνθρώπου. καὶ ὧδε πρὸς ἑαυτὸν διελέγετο· περὶ μὲν αὐτοῦ τοῦ ἀνδρὸς οὐδὲν μοι σαφές ἐστίν· διὰ γὰρ πεντήκοντα ἔτων ἴσως τέθνηκεν· περὶ δὲ τοῦ χρυσοῦ πάντα μοι ἤδη δῆλα· ἐν ἀσφαλείᾳ γὰρ οὗτος γοῦν ἔσται.

καὶ ἀληθές ἦν τοῦτο· θῆκη γὰρ ἦν μεγάλη καὶ ἰσχυρά, καὶ ἐντὸς ταύτης ὁ χρυσος ἦν· ὁ δὲ ἀνὴρ ἐπάνω ἔκειτο· καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἦσαν αἱ κλείδες τῆς θῆκης· καὶ νεκρὸς

ἦν. σιτίων γὰρ ἐνδεία ἐν τοσοῦτῳ πλούτῳ ἀπέθανε. ἐν δὲ τῇ θήκῃ οὐ μόνον τὸν πρὶν χρυσὸν εὔρεν ὁ δαίμων, ἀλλὰ καὶ διπλάσιον, ὑπὸ τοῦ θανόντος ἐπιπύουως ἐν τούτῳ χρόνῳ συλλεγόμενον.

XXIII.

πλούσιος ἦν ὁ Ἀριφέρης, καὶ σατράπης πολλῶν ἀνθρώπων. ὑπὸ δὲ νόσου ποτὲ ἐς πολλὴν ταλαιπωρίαν κατέστη καὶ τέλος ἀπέθανε. εὐθύς δέ, κατὰ τὸ τότε ἔθος, κατέβη ἐς Αἶδην πρὸς τὸν Αἴακον, τὸν δικαστὴν τῶν νεκρῶν.

καὶ ὁ Αἴακος ἔφη τάδε. πόθεν δὴ ἦλθες, καὶ τίς καὶ ποῖος ἄνθρωπος εἶ;

ὁ δὲ ἔφη· ἐγὼ μὲν Πέρσης, ὀνόματι Ἀριφέρης, εἶχον δὲ πολλὰ ἔτη νόσον τινὰ δεινὴν καὶ οὐχ οἷός τ' ἦν αὐτὸς τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ πλήθους τοῦ ἐκεῖ ἐπιμελείσθαι· ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα πάντα τοῖς ὑπηρέταις καὶ δούλοις ἐπέτρεπον· ἐγὼ δὲ τῶν ἐμῶν σιτίων καὶ ποτῶν πρόνοιαν εἶχον.

XXIV.

ὁ δὲ Αἴακος ἀπεκρίνατο τοιάδε· Πέμψω σε τοίνυν ἐς τὸ Ἡλύσιον. τοῦτο δὲ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἐστὶ χωρίον. ὁ δὲ Ἑρμῆς παρῆν, καὶ Τοῦτο, ἔφη, ἄδικόν ἐστι· οὗτος γὰρ ἀργός που ἦν, οὐδὲ ἀξίος τοσαύτης εὐτυχίας.

ὁ δὲ Αἴακος μετὰ γέλωτος πολλοῦ ἀντείπε τοιάδε· ἀλλὰ, ὦ φίλε, οὗτος ἀνοήτος ἐστὶ καὶ τοῖς ἀνθρώποις πλείεστα δὴ κακὰ γίγνεται διὰ τοὺς ἀνοήτους, οὗτος δὲ ἀμείνων ἦν

τῶν ἄλλων ἀνοήτων δι' αὐτὴν τὴν ἀργίαν. οὕτω γὰρ ἦσσω κακὰ ἐγένετο τῷ πλήθει.

σήμερον δὲ ἐγὼ ἦν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, καὶ τοῦ ἐκεῖ δίκιαστοῦ ἤκουον. τοῦτο δὲ σαφές μοι ἐστὶ περὶ αὐτοῦ· ὁ Αἴακος αὐτὸν ἐς τὸ Ἡλύσιον πεμψει.

XXV.

οἱ Δαμαραῖοι τοῦτον τὸν λόγον λέγουσι· ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ ᾧ ἡ γῆ ἐγένετο, ἦν πανταχοῦ σκότος· οἱ δὲ ἀγροὶ δένδρα παντοῖα ἔφερον, ἀλλ' οὐπω οὔτε ἄνθρωπον οὔτε θηρίον οὔτε ὄρνιθα οὔτε ἰχθύν. δένδρον δὲ ἐν τι τρέφουσι, καὶ μητέρα ὀνομάζουσι· ἐκ γὰρ τούτου ἐξηλθεν ὁ πρῶτος ἄνθρωπος· καὶ μετὰ τοῦτο ἕτερον δένδρον πάντα τὰ ζῶα ἐξέπεμπε. ὁ δὲ ἄνθρωπος χαλεπῶς ἔφερε τὸν σκότον, καὶ πῦρ ἤπτε. τὰ δὲ πολλὰ τῶν ζῴων πολλὰ φόβῳ ἀπέφυγε· ἡ δὲ οἷς καὶ ὁ βούς καὶ ὁ κύων ἔμενον. οὕτως δὲ ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου οὗτοι τῷ ἀνθρώπῳ εἰσὶ φίλιοι.

XXVI.

οἱ Δίβυες δεινὸν γένος εἰσίν, καὶ πολλοὺς καὶ θαυμασίους λόγους περὶ αὐτῶν λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι. εἶχε δὲ τίς ποτε δούλον Δίβυν, καὶ πολλάκις αὐτὸν ἔπεμπε πρὸς φίλον μετὰ ἰχθύων, οὓς ὁ Δίβυς ἔφερεν. ὁ δὲ φίλος ἦν αἰσχροκερδής, οὐδὲ ἔλαβεν οὔποτε ὁ δούλος δῶρον οὐδὲν παρ' αὐτοῦ ἀντὶ τοῦ πόνου. ὥστε τέλος ἐχαλέπαινε ἐκείνῳ διὰ τὴν αἰσχροκέρδειαν καὶ οὐκ ἤθελεν οὐδὲν ἔτι φέρειν πρὸς αὐτόν. ἀλλ' οὐχ οἷός τ' ἦν ἐλεύθερος γενέσθαι,

καὶ ἠνάγκαζεν αὐτὸν ὁ δεσπότης· καὶ διὰ τοῦτο ἄλλην
τινὰ μηχανὴν ἐξεύρε τοιάνδε.

XXVII.

φέρων γάρ ποτε ἰχθύν, εἰσῆλθεν εἰς τὸν ἐκείνου οἶκον,
καὶ κατέβαλε πάντα ἃ εἶχεν ἐπὶ τοῦ λεκανίου. ὁ δὲ
αἰσχροκερδὴς ἐχαλέπαινε, καὶ ὠνείδιζεν αὐτόν, λέγων
τοιάδε· ὦ νεανία, ἄγροικος εἶ· αὐτὸς οὖν τὸν ἰχθύν εἰσοίσω,
καὶ παράδειγμά σοι δώσω τοῦ πρέποντος. καὶ τοῦτο
εἰπὼν, ἔλαβε τὸ λεκάνιον, καὶ εἰσέφερε πρεπόντως. ὁ δὲ
Λίβυς, καθήμενος ἐν τῇ ἐκείνου ἔδρᾳ, χαριέντως ἔλαβε τὸ
δώρον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· χάριν σοὶ πολλήν ἔχομεν ἀντὶ τοῦ
πόνου, ὃ κάλλιστε νεανία, καὶ ἰδοῦ, δραχμὴν σοὶ δίδωμι.

XXVIII.

τοῖς βαρβάροις πάνυ θαυμάσιον καὶ θεῖον φαίνεται
εἶναι τὸ γράφειν.

ἦν ποτὲ δεσπότης τις ὃς δούλον εἶχεν Αἰγύπτιον. τοῦ-
τον δὲ ἔπεμψε πρὸς φίλον, φέροντα θύλακον ἐν ᾧ ἔκρυψε
δέκα μῆλα κύλλιστα καὶ ἥδιστα. μετὰ δὲ τῶν μῆλων
ἐπιστολὴν εἰς τὸν θύλακον ἔθηκε, ἐν ᾗ ἔγραψε τὸν ἀριθμὸν
τῶν μῆλων, ὅτι δέκα ἐστί. ταῦτα δὲ ἔδρασε ὑποψία τῇ
περὶ τοῦ δούλου· ἄπιστοι γὰρ εἰσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ
Αἰγύπτιοι. ὡς δὲ θερμὸς ἐγένετο ὁ ἥλιος, καὶ δίψαν εἶχεν
ὁ δούλος, τέλος δύο ἐξελὼν τῶν μῆλων κατέφαγε. τὰ δὲ
λοιπὰ αὐθις κρύψας ἐν τῷ θυλάκῳ, πρὸς τὸν φίλον τοῦ
δεσπότητος ἀφίκετο καὶ ἔδωκεν ἅπαντα.

XXIX.

ὁ δὲ φίλος λαβὼν τὸν θύλακον καὶ ἀνοίξας, εὔρε τὰ
μῆλα, ὅκτῳ ὄντα, καὶ τὴν ἐπιστολὴν. ταύτην δὲ ἀναγνοῦς,
ἔμαθεν ὅτι δέκα μὲν ἔπεμψεν ἐκείνος, ὅκτῳ δὲ νῦν μένει ἐν
τῷ θυλάκῳ. ὥστε χαλεπαίνων ἐλοιδόρησε τὸν δούλον
καὶ ἔλεξε τοιάδε· ψευδὴς καὶ ἄπιστος εἶ, ὦ ἄνθρωπε,
ὅστις δέκα μῆλα λαβὼν ὅκτῳ μόνον ἀπέδωκας. διὰ τί
τὰ δύο ἔκλεψας; τῷ δὲ ἀνωφελὲς καὶ ἀνόητον ἔδοξεν
εἶναι, ψευδῆ πρόφασιν κατασκευάζειν· ἡ γὰρ ἐπιστολή,
ἔφη πρὸς ἑαυτόν, εἶδέ με ἐσθίοντα καὶ πάντα δῆπου
ἡγγεῖλε. ὥστε πάντα ὠμολόγησε καὶ πολὺ δακρῶν
ἤτησεν αὐτὸν συγγνώμην ἔχειν. καὶ ἐκείνος συνέγνω
αὐτῷ, καὶ ἀπῆλθε.

XXX.

αὐθις δὲ ὁ δεσπότης ἔπεμψε τὸν δούλον πρὸς τὸν αὐτὸν
φίλον, κελεύσας φέρειν ὡς πάραιθεν τὸν θύλακον, ἔχοντα
εἴκοσι μῆλα καὶ ἐπιστολὴν. πάντα δὲ ἐγένετο ὡσπερ καὶ
πρότερον. ἀχθόμενος γὰρ τῷ καύματι τοῦ ἡλίου, καὶ
δεινὴν δίψαν ἔχων, ἐβούλετο ἐσθίειν τὰ μῆλα. φοβού-
μενος δὲ τὴν ἐπιστολὴν, ὡς εἰδυῖαν ὀπόσα μῆλά ἐστι,
πρῶτον μὲν ἔκρυψεν αὐτὴν ὑπὸ μέγαν τινα λίθον, καὶ
ἀποχωρήσας μακρὰν ἐντεύθεν, ἐξείλεν αὐθις δύο μῆλα
καὶ κατέφαγε. ταῦτα δὲ ποιήσας ἀπῆλθεν αὐθις πρὸς
τὸν λίθον καὶ ἀνελὼν τὴν ἐπιστολὴν κατέθηκεν εἰς τὸν
θύλακον, ἠδόμενος τῇ ἑαυτοῦ τέχνῃ, καὶ λέγων· ὦ ἐχθίστη

γραφῆ, νῦν δὲ καλῶς σὲ ἐξηπάτησα, πρότερον πάντα κατ' ἐμοῦ ἀγγείλασαν.

XXXI.

ἔλθων δὲ πρὸς τὸν φίλον, ἀπέδωκε τὸν θύλακον μῆλα ἔχοντα δυοῖν δέοντα εἴκοσι. ὁ δὲ ἀνοίξας ὡσπερ τὸ πρὶν καὶ εὐρὼν ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ὅτι αὐθις ἐλλείπει τι τοῦ ἀριθμοῦ, καὶ οὐ πάντα ἔνεστιν, ὅσα ἔπεμψεν ἐκεῖνος, τότε δὴ σφόδρα ὠργίζετο τῷ δούλῳ, ὡς τὸ δεύτερον ἀπίστω ὄντι καὶ ἀναιδεῖ. ὁ δὲ θαυμάσας σφόδρα, πῶς ἄρα εἶδεν ἢ ἐπιστολῆ ὅσα ἔδρασε, ὑπὸ λίθῳ μακρὰν κατακειμένη, καὶ δείσας ὑπερφυῶς, πάντα ἔλεξε τῷ φίλῳ, εἰπὼν τοιαῦδε· ἀλλ' οὐποτε αὐθις ἄπιστος ἔσομαι, ὦ ἄριστε· νῦν γὰρ μαθάνω, ὅτι οὐποτε οἶός τ' ἐμὶ ἔξαπατῆσαι τὰς καταράτους γραφὰς ταύτας, αἵπερ πάντα αἰεὶ εἶδον καὶ ἔγνωσαν. καὶ τὸ λοιπὸν οὐποτε ἔτι ἔκλεψεν οὐδέν.

XXXII.

οἱ Αἰθίοπες γῆν οἰκούντες πρὸς μεσημβρίαν τετραμμένην, τὸ ὕδωρ τιμιώτατον εἶναι νομίζουσι· ἐν δὲ τῇ αὐτῇ γῇ πιθήκων ἐστὶ γένος, ἄλλως τε φρονιμῶν ὄντων καὶ οὐχ ἥκιστα τὸ ὕδωρ δεινῶν εὐρίσκειν. τοῦτο δὲ τῇ ὁσμῇ, ὡς εἰκός, εὐρίσκουσι, διὰ πολλοῦ ἀπόντες. ὥστε οἱ βάρβαροι ἐλόντες τῶν πιθήκων τινα καὶ ἱμάντι τὸ σκέλος δῆσαντες ἀγούσιν αὐτὸν διὰ τῆς γῆς. καὶ ὁ πίθηκος τέως μὲν ἐκὼν ἀκολουθεῖ· ἐξαίφνης δὲ ὁσμὴν λαβὼν ὡς ἀπὸ τοῦ ὕδατος, ἐνταῦθα δὴ οὐκέτι θέλει μετὰ τῶν ἀγόντων

ἵεναι, ἀλλὰ τὴν ὁσμὴν βούλεται μετελθεῖν. καὶ ὁ μὲν ἄγει τὸ ἐντεῦθεν, ἱμάντι δεδεμένος, οἱ δὲ ἀκολουθοῦσι.

XXXIII.

ἦν δὲ ποτε Αἰθίοψ τις, πᾶν ὥμὸς ὦν τοὺς τρόπους, ὃς τῷ πιθήκῳ οὐδὲν ὕδωρ ἐδίδου πίνειν ὥστε πᾶν ταλαιπώρως εἶχε τὸ θηρίον. ἔφη γὰρ ὁ ἄνθρωπος τάδε· οὗτος οὐποτε πίνων οὐδὲν, πολὺ μᾶλλον ἐπιθυμήσει ὕδωρ εὐρίσκειν. καὶ ἦγεν αὐτὸν τοὺς πόδας, ὡς πρότερον ἐλέγομεν, δεδεμένον ἱμάντι. καὶ ὁ πίθηκος δεινοτάτην δὴ ἔχων δίψαν, σφόδρα ἐσπούδαζεν ἐπὶ τῷ εὐρεῖν τὸ ὕδωρ, καὶ πολλὰς κρήνας ὁσφραϊνόμενος ἐξεύρεν, τὴν ῥίνα πρὸς τῇ γῇ ἔχων ὡσπερ κύων ἐλάφους ἰχθυεύων. ὁ δὲ Αἰθίοψ, οὕτως εὐρὼν κρήνην, αὐτὸς μὲν ἔπινε, τὸν δὲ πιστὸν πίθηκον οὐδὲ προσελθεῖν εἶα.

XXXIV.

ὁ δὲ πίθηκος τοῦτο ἰδὼν ἐσχετλίαζε· ἀχάριστος γὰρ ἔδοξεν εἶναι καὶ ἀναιδὴς ὁ ἀνὴρ, ὅστις δι' αὐτοῦ εὐρὼν τὸ ὕδωρ οὐδὲν θέλει μεταδοῦναι. ὥστε ἔφη πρὸς ἑαυτὸν τάδε· ὁ δεσπότης πίνει καὶ οὐδὲν ἐμοῦ φροντίζει τὸ παρῆπαν. ἐγὼ οὖν τοῖς ὀδοῦσι διασχίσω τὸν ἱμάντα, καὶ ἄπειμι φυγῇ ὡς τάχιστα. ὁ δὲ ἄνευ ἐμοῦ οὐδέποτε δυνήσεται εὐρίσκειν τὴν ὁδόν, ἣ οἴκοθεν δεῦρο ἀφίκετο. καὶ οὕτως ἐν τῷδε τῷ ἐρήμῳ χωρίῳ ἀποθανεῖται. καὶ τοιαῦτα ἐν νῷ ἔχων ἀπῶχετο ὁδᾶξ διασχίσας τὸν ἱμάντα καὶ ὁ δεσπότης ὡσπερ καὶ ἠλπίζε λιμῷ οὐ διὰ μακροῦ ἀπέθανεν.

XXXV.

κλέπτης τις ἦν ποτὲ ὀνόματι Θῆπος, ὃς πολλὰ παντοίαις τέχναις κλέψας πάνυ ἐλλόγιμος ἐγένετο. οὗτος γὰρ εἰς τὴν ἀγοράν ποτε ἐλθὼν, λίθον τινὰ τιμιωτάτην ἤθελεν ἀγοράζειν. καὶ λαβὼν τὴν λίθον ἔλεξε πρὸς τὸν κάπηλον τοιάδε. ὦ ἄνθρωπε, ξένος μὲν εἰμι καὶ πόρρωθεν ἀφίγμαι καὶ διὰ τοῦτο οὐπω ἀργύριον ἔχω, οἶον ἐνθάδε νομίζεται. θέλεις οὖν ἀντὶ ἀργυρίου τούτους τοὺς στατήρας λαβεῖν; καὶ ἅμα ταῦτα λέγων ἔδειξεν αὐτῷ θύλακον χρυσῶν στατήρων πλήρη. ὁ δὲ κάπηλος ἔμπειρος ὢν τῶν τοιούτων, ἐξείλεν ἓνα τῶν στατήρων, καὶ βασάνῳ δοκιμάσας ἔμαθε τῷ ὄντι χρυσοῦν ὄντα.

XXXVI.

καὶ δέκα στατήρας ἔλαβε παρὰ τοῦ ξένου, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν λίθον. ὁ δὲ λαβὼν τὸν θύλακον καὶ τὴν λίθον ἀπῆλθε πάνυ ταχέως ἐκ τῆς ἀγορᾶς. μετὰ δὲ χρόνον τινὰ οὐ πολὺν ἐπῆλθε πρὸς τὸν κάπηλον τοξότης τις, ὡς πολλὴν σπουδὴν ἔχων καὶ φόβον περὶ τινος. ἐν δὲ ταύτῃ τῇ πόλει οἱ τοξῶται τῆς ἀγορᾶς εἰσι φύλακες, ἐξετάζοντες πάντα καὶ τοὺς κλέπτας ἰχνεύοντες. οὗτος οὖν ἐλθὼν ἤρετο τὸν κάπηλον τοιάδε. Πότερον ὦ ἄνθρωπε ἀρτίως παρῆν ξένος τις, λίθους τιμίας ἀγοράζων καὶ στατήρας χρυσοῦς δὴ ἀντιδιδούς; ὁ δὲ κάπηλος, ὡς εἰκός, δείσας περὶ τῆς λίθου, καὶ ὑποπτέυσας τὸν Θῆπον κλέπτην εἶναι, πάντα τῷ τοξῶτῃ λέγων ἀπέδειξε τοὺς στατήρας.

XXXVII.

ὁ δὲ τοξότης, πάντα ταῦτα δὴ, ἔφη, οὕτως ἐστὶν ὡς ἐγὼ ὑπώπτευον. τοὺς γὰρ στατήρας, οὓς χρυσοῦς ἐνόμιζες εἶναι, τῇ βασάνῳ τρίψας, ἤδη πολλάκις εἶδον· καὶ χρυσοὶ μὲν οὐκ εἰσι τὸ παράπαν, ἀλλὰ ψευδεῖς, ἐκ χαλκοῦ πεποιημένοι· ἐπίκειται δὲ χρυσός, ὥστε πρὸς τοιοῦτους ἀνωφελῆς δὴ ἡ βίασάνος ἐστὶ. ἀλλὰ δός μοι τὸ ψευδὲς χρυσίον, ὅπερ μαρτύριόν μοι δώσει κατὰ τοῦ κλέπτου. καὶ λαβὼν τοὺς δέκα στατήρας ἀπόχετο ταχέως ὡς μετὰ τὸν Θῆπον. ὁ δὲ κάπηλος πολλὰς ἡμέρας ἔμενε, ἐλπίζων ἰδεῖν τὸν τοξότην μετὰ τῆς λίθου ἤκουτα, καὶ τοῦ κλέπτου. ὡς δὲ οὐδέτερος οὐκέτι ἦλθε, συνῆκε τέλος τὸ πρᾶγμα· ὁ γὰρ τοξότης φίλος ἦν τῷ κλέπτῃ καὶ οὗτοι ἐβούλευσαν τὸ πρᾶγμα.

XXXVIII.

πρότερον μὲν βασιλεῖς ἦρχον τῶν Λαμίων· μετὰ δὲ χρόνον τινὰ ἀπελάσαντες τοὺς βασιλέας οἱ Λάμιοι εἴλοντο ἀντὶ αὐτῶν ἄλλους ἄρχοντας, οὓς ταγοὺς ὠνόμασαν. ἐκ δὲ τούτου ἦσαν στάσεις· καὶ οἱ μὲν πλείονες εὖνοι ἦσαν τοῖς ταγοῖς, οἱ δὲ εὐγενεῖς παῦροι ὄντες δυσμενῶς εἶχον, καὶ οὐκ ἤθελον πείθεσθαι. οἱ δὲ ταγοὶ γινόντες τοῦτο ἐχαλέπαιον καὶ βία ἐχρήσαντο, ὥστε ἐκεῖνοι οὐκέτι ἀντέχειν ἐδύναντο. οὐ μὴν ἀλλὰ τοῖς ταγοῖς ὠργίζοντο, καὶ πολλοὺς καὶ γελοίους λόγους ἔπλασσαν περὶ αὐτῶν. καὶ ἐν πολλῇ ἐλπίδι ἦσαν παῦσαι τὴν τιμὴν καὶ τὴν εὐκλειαν τῶν ταγῶν τούτοις τοῖς λόγοις. οὐδεὶς γὰρ

ἄρχειν δύναται ἐπιεικῶς καὶ πρεπόντως, γελοῖος γενόμενος τοῖς ἀρχομένοις.

XXXIX.

καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ῥᾶον κατεγέλων τῶν ταγῶν, διότι οἱ μὲν βασιλεῖς εὐγενεῖς ὄντες πάλαι τῶν ἡδονῶν τῶν περὶ τὸ σῶμα ἔμπειροι ἦσαν, οἶον θήρας, καὶ ἵππασίας καὶ γυμναστικῆς, καὶ δὴ καὶ τῶν πολεμικῶν, οἱ δὲ ταγοὶ ἐκ τοῦ πλήθους γενόμενοι πολὺ ἀπειρότεροι ἦσαν τῶν τοιούτων. οἱ δὲ λόγοι ἦσαν τοιοῦδε ταγός τις τοξεύων τὴν αἰχμὴν τοῦ δίστου πρὸς ἑαυτὸν ἔτρεπε. καὶ, ταγός τις ἐπὶ θήρᾳ ἐξῶν καὶ ἐλέφαντα ἰδὼν, πέτραν ἐνόμιζεν εἶναι. καὶ, ταγός τις ἵππεύων ἐν τῇ ὁδῷ ἐς φρέαρ ἐξέπεσεν, καὶ οὐκ ἐπιστάμενος νεῖν ἠφανίσθη. καὶ, ταγός τις λύκῳ περιτυχῶν ἐπὶ δένδρον ἤθελεν ἀναβῆναι, καὶ καταπεσὼν ὑπὸ τοῦ λύκου ἀνηπάσθη. καὶ ταγός τις ξίφος περιζωσάμενος, καὶ ἐμποδισθεὶς τῷ κολεῷ κατέπεσε καὶ τῆς κεφαλῆς κατεαγῶς ἀπώλετο.

XL.

ἄλλοτε δὲ ὁ Θῆπος σμάρραγδόν τινα τιμωτάτην ἐβούλετο κλέψαι παρὰ τοῦ καπήλου. καὶ ἔλθων πρὸς τὸν κάπηλον καὶ τὴν σμάρραγδον ἐλόμενος, ἠρώτησε πόσου ἀξία ἐστὶ ὁ δὲ ἔφη δέκα ταλάντων. ὁ Θῆπος ἀπεκρίνατο τοιαῦδε τήνδε μὲν οὖν ὠνήσομαι παρὰ σοῦ τὴν δὲ τιμὴν τοσαύτην οὐσαν οὐδαμῶς ἤνεγκον, ἀλλὰ τὸ ἀργύριον οἴκοι κατέλιπον. καὶ ἄλλα τινὰ δεῖ με ἐν τῇ πόλει

πραγματεῦσθαι, καὶ ἔπειτα οἴκαδε ἵεναι ὥστε πάντα ἐκτελέσας αὐθις παρὰ σέ εἰμι, καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ πρὸς τὸν οἶκον πορεύσει φέρων τὴν σμάρραγδον· καὶ ἀφικόμενος ἐκείσε καὶ λαβὼν τὴν λίθον ἀποδώσω σοι τὸ ἀργύριον, καὶ οὕτως οὐδεὶς ἔσται σοι κίνδυνος περὶ τῆς τιμῆς· ἐμὲ γὰρ οὕτω γινώσκεις, οὐδὲ ἐπίστασαι ὅτι δίκαιός εἰμι.

XLI.

ταῦτα δὲ ἀκούσας ἦσθη ὁ κάπηλος καὶ οὕτω ξυνέβη τὸ πρᾶγμα· περὶ γὰρ τῶν τιμωτάτων τοιοῦτῳ τινὶ τρόπῳ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐγίγνετο. καὶ ἀπιὼν ὁ Θῆπος ἦλθε πρὸς ἱατρὸν ἐλλόγιμόν τινα ὀνόματι Γούλον. καὶ εἶπε τοιαῦδε· ὦ Γούλε, ἔστι μοι ἀδελφὸς τὰ μὲν ἄλλα πάνυ εὖ ἔχων ὑγιείας πέρι, ἐνὶ δὲ τινὶ πράγματι νοσῶν καὶ μαινώμενος. αἰεὶ γὰρ περὶ δέκα ταλάντων λαλεῖ, καὶ πανταχοῦ πάντας ἀνθρώπους αἰτεῖ καὶ πράγματα παρέχει, ὥσπερ δὴ ὀφείλοντας ταῦτα ἑαυτῷ. καὶ ἄλλοις μὲν γέλοιον δοκεῖ εἶναι τὸ πρᾶγμα, ἐμοὶ δὲ λυπηρότατον. καὶ παράδειγμά σοι δώσω· δεῦρο γὰρ παρὰ σέ ἀφικόμενος, περὶ δέκα ταλάντων που διαλέξεται, καὶ αἰτήσει σε, οὐδεπώποτε ἰδόντα αὐτόν.

XLII.

καὶ ὁ ἱατρὸς γνοὺς τὸ πρᾶγμα ἀπεκρίνατο τοιαῦδε. ὦ ξένε, φανερός ἐστὶ μοι ὁ ἀδελφὸς σου νοσῶν τὴν κεφαλὴν. γένος γὰρ ἐστὶ μανίας τοιοῦτον· πολλάκις γὰρ τᾶλλα μὲν ἔμφρων ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος, περὶ δὲ ἐνὸς μόνου πρᾶγματος

μέμνηνε. σὺ οὖν ἄγε πρὸς ἐμὲ δεῦρο τὸν ἀδελφόν, ἐγὼ δὲ αὐτὸν ὡς ἄριστα θεραπεύσω. ὁ δὲ Θῆπος πρὸς τὸν κάπηλον ἀπιῶν, ἐκέλευσεν αὐτὸν δοῦναι ἑαυτῷ τὴν σμάρραγον, καὶ ἔπεσθαι πρὸς τὸν οἶκον· ὁ δὲ δούς τὴν λίθον αὐτὸς προῆλθεν ἠγούμενος πρὸς τὴν Γούλου οἰκίαν. ὁ δὲ Θῆπος ἠμέλλε κόπτειν τὴν θύραν, ὁ δὲ κάπηλος αἰσθόμενος ὅτι ἡ Γούλου οἰκία ἐστὶ, καὶ ὑποπτεύσας τι εἶπεν αὐτῷ ἐξαίφνης·

XLIII.

ἀλλὰ τί δὴ πρὸς ταύτην τὴν οἰκίαν προσήγαγές με ; ἐνταῦθα γὰρ οἰκεῖ ὁ Γούλος. ὁ δὲ Θῆπος εἶπε Ἀληθῆ λέγεις· ἐγὼ δὲ τῷ Γούλῳ συγγενῆς εἰμι, καὶ ἐπίτροπός ἐστιν ἐμός. καὶ ταῦτα λέξας καὶ εἰσελθὼν ὁ Θῆπος τὸν μὲν κάπηλον ἐν τῇ αὐλῇ ἔλιπεν, αὐτὸς δὲ παρὰ τὸν Γούλον εἰσῆει καὶ ἠγγείλεν αὐτῷ ὅτι πάρεστιν ὁ ἀδελφός. καὶ ταῦτα ἀγγείλας ἐξῆλθε καὶ ἐδέξατο τὴν σμάρραγον παρὰ τοῦ καπήλου, κελεύσας αὐτὸν εἰσιέναι διὰ τῆς θύρας παρὰ τὸν ἐπίτροπον, καὶ λαβεῖν τὴν τιμὴν. καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν πρῶτα περὶ ἄλλων πολλῶν ἠρώτησεν ὁ Γούλος. καὶ ὁ κάπηλος ἐθαύμαζε μὲν διότι οὐδὲν περὶ τοῦ ἀργυρίου λέγει, ἠσχύνετο δὲ καὶ οὐδὲν αὐτὸς ἐτόλμα λέγειν.

XLIV.

Τέλος δὲ, οὐκέτι δυνάμενος ἀνέχεσθαι, Ἀλλὰ τί οὐδὲν πω, ἔφη, ἔλεξάς μοι περὶ τῶν δέκα ταλάντων ; ὁ δὲ ἀκούσας

ταῦτα, ἅπερ προεῖπεν ὁ Θῆπος, ἐγέλασε μὲν τι, καὶ ἀπεκρίνατο τοιῷδε. θάρσει, ὦ φίλτατε, περὶ τῶν ταλάντων· ὁ γὰρ ἀδελφός σου πάντα μοι διηγήσατο, καὶ οἰκτείρω σε ὡς πλείστα, τοσοῦτου ἀργυρίου ἐνδεᾶ ὄντα. ὁ δὲ ὑποπτεύσας τι καὶ δείσας ἄμα καὶ ἀγανακτῶν Ποῖος ἀδελφός ; ἔφη, καὶ πῶς λέγεις ὅτι οἰκτεῖρεις ; ἀλλὰ κελεύω σε παύσασθαι τῆς φλυαρίας, καὶ ἀποδοῦναι μοι ὡς τάχιστα τὸ ἀργύριον. μετὰ δὲ ταῦτα ἐξήτασε ἔτι μᾶλλον ὁ Γούλος τὸ πρᾶγμα, καὶ αὐτὸς πῶς δεδιώς καὶ τὴν ἀπάτην εὐρίσκων. καὶ λόγῳ οὐ μακρῷ ἐδηλώθη πάντα· ὁ δὲ Θῆπος ἐν τούτῳ ἐξέφυγε ἤδη φέρων τὴν σμάρραγον.

XLV.

οἱ Θεσσαλοὶ τὸν Θεὸν ἐνίστε Πρόνοιαν καλοῦσι, διότι πάντα προνοεῖ. εἶπε δὲ Θεσσαλός τις γεωργῷ ποτε, πῶς ἔχεις, ὦ γεωργέ ; ὁ δὲ ἀπεκρίνατο Πάνυ ταλαιπώρως. ὁ δὲ ἕτερος Διὰ τί ; ἔφη· ὁ δὲ γεωργός τοιῷδε ἔλεξε· Διὰ ταύτην τὴν Πρόνοιαν· ἡ μὲν γὰρ γῆ ἐπιεικῶς ἀγαθὴ καὶ χρηστή ἐστι, οὐδὲ τῇ ὥρᾳ μέμφομαι· ἡ δὲ Πρόνοια πάνυ δυσμενῆς ἐστὶ· ἄλλοτε μὲν γὰρ τὸν σῆτόν μοι ἀδικεῖ, ἄλλοτε δὲ τὰς ἐλαίας, καὶ αἰεὶ τι ἐπιβουλεύει μοι ὥστε βλάψαι τὸν καρπόν. ἀλλ' οὐ δεῖ ἐλπίδα ἀποβαλεῖν εὐσεβῆ γε ὄντα. καὶ ὁ ἕτερος θαυμάσας Ἀλλὰ τίς ἐλπίς, ἔφη, ἐστὶ, ὦ δυσμενῆς τυγχάνει οὐσα ἡ Πρόνοια ; ὁ δὲ γεωργός Ἀμέλει, ἔφη· ἐστὶ γὰρ Θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ὃς τὴν Πρόνοιαν καθέξει.

XLVI.

ἦν δὲ ποτε Θραῖς τις, ὃς διενσήθη ἐς Ἑλλάδα ἀποδημεῖν, καὶ διὰ τῆς γῆς πανταχοῦ μόνος ὁδοιπορεῖν. τοῦτο δὲ μόνον ἦν αὐτῷ ἐμποδῶν, ὅτι τῇ γλώσσει οὐδαμῶς ἐδύνατο χρῆσθαι· τέλος δὲ ταῦτα τὰ ἔπη μελετήσας κατέμαθε, Πότερον λαγῶα ἔχεις μοι δοῦναι; καὶ πανταχοῦ ἐς πανδοκεῖον ἔλθων ταῦτα ἠρώτα τὴν πανδοκεύτριαν, καὶ τὰ λαγῶα εὐρῶν καὶ καταφαγῶν πάνυ ἤσθη. ἀφικόμενος δὲ ποτε ἐς Ἀθήνας, καὶ πανδοκεῖον ζητῶν, εἶδε συχνούς τινας ἀνθρώπους ἐς τὸ πρυτανεῖον εἰσιόντας καὶ ἔδοξε δὴ αὐτῷ πανδοκεῖον εἶναι μέγιστον. ὥστε εἰσῆει καὶ αὐτὸς, καὶ εὐρῶν δούλου τινα παρὰ τῇ θύρᾳ καὶ προσελθὼν μεγάλη φωνῇ εἶπε τοιάδε· Πότερον λαγῶα ἔχεις μοι δοῦναι; οἱ δὲ παρόντες πάντες ἐνεγέλων αὐτῷ, καὶ αἰσχυνοὶ ἀπέφευγον.

XLVII.

ἀγαθὸν μὲν ἐστὶ δῆπου ἢ σοφία καὶ χρήσιμον ἐς τὰ τοῦ βίου τοῖς ἀνθρώποις· ἐνίοτε δὲ οἷόν τ' ἐστὶ πολλὰ μὲν μεμελετηκέναι καὶ ἐπίστασθαι εἶναι δὲ πάνυ ἄφρονα. παράδειγμα δὲ τούτου σχολαστικὸς τις πάλαι ποτὲ ἐγένετο, ὃς πολλὰ μὲν βιβλία ἀνεγίνωσκεν, ἐς δὲ τὸν καθ' ἡμέραν βίον σφόδρα γέλοιος ἐφαίνετο ὢν.

ἰδὼν γάρ ποτε θέρους ὄντος ποταμόν, καὶ λούεσθαι βουλόμενος, ἐς τὸ ὕδωρ κατεπήδησε. νεῖν δὲ οὐδαμῶς ἐπιστάμενος, καὶ δεδιὼς καὶ κυλινδούμενος ὥσπερ κῆτος ἐν τῷ ὕδατι, τέλος σχεδὸν ἀπεπνίγη· παριῶν δὲ τις

γεωργὸς ἔσωσεν αὐτὸν σχοινίῳ ἐξέλκων. σωθεὶς δὲ ἔλεξε τοιάδε· σήμερον μὲν τοῦ ὕδατος ἀφέξομαι· αὐριον δὲ οἶκοι μαθὼν τὴν τέχνην τοῦ νεῖν, ἔπειτα πείραν λήψομαι αὐθις τοῦ ποταμοῦ.

XLVIII.

ἄλλοτε δὲ ὁ σχολαστικὸς ἵππον τρέφων διὰ τὴν πολυτέλειαν ἐχαλέπαινε, καὶ τῷ δούλῳ ἔφη· οὐ δεῖ τοσοῦτον χόρτον δοῦναι τῷ ἵππῳ ἀπὸ μείονος γὰρ δαπάνης δεῖ αὐτὸν τρέφεσθαι· ὁ δὲ ἵππος οὐκ ἔχων ἱκανὸν ἐσθίειν, χρόνον τινα νοσῶν ἐτελευτήσεν. ὁ δὲ σχολαστικὸς σφόδρα ἔλυνετο, ὀδυρόμενος καὶ δεινὸν ποιούμενος· ἔφη γὰρ τοιάδε· ὡς δυστυχῆς δὴ εἰμι, καὶ τοσοῦτον πόνον μίτην ἐπόνησα· οὗτος γὰρ ὁ ἵππος μαθὼν μηδὲν ἐσθίειν καὶ εὐτελής ἐμοὶ καὶ χρήσιμος γενόμενος, ἀφρόνως τέθνηκε. καὶ πάντα τὸν πόνον τόνδε αὐθις δεῖ ἐξ ἀρχῆς γενέσθαι. καὶ ἄλλον ἵππον ἀνούμενος αὐθις τὸν αὐτὸν τρόπον ἐχρήτο· ὥστε καὶ τοῦτον ὡσαύτως λιμῷ ἀπώλεσε, πάνυ δυστυχῆς δὴ ὢν.

XLIX.

ἄλλοτε ὁ σχολαστικὸς περὶ φίλου τινὸς ἀκούσας ὅτι νοσεῖ, ἀφικόμενος πρὸς τὴν οἰκίαν, εἰσῆει παρὰ τὴν κλίνην. ἰδὼν δὲ τὸν ἕτερον σιγῇ κατακείμενον καὶ πάνυ ταλαιπώρως ἔχοντα, Ἄγε δὴ, ἔφη, ὦ φίλτατε, πῶς ἔχεις; ὁ δὲ μόνον οὐ τεθνηκῶς οὐδὲν δὴ οἶός τ' ἦν ἀποκρίνασθαι· ὁ δὲ σχολαστικὸς δυσχεραίνων Οὐκ οὐκ ἀντερεῖς οὐδὲν, ἔφη, τῷ ἀγαθῷ ἀνδρὶ τῷδε καὶ φίλῳ; ὃς τοσοῦτου πόνου οὐκ

ἐφεισάμην, ἀλλὰ τῶν πραγμάτων ἀμελήσας ἦλθον παρὰ σέ καὶ παραμυθούμαι ; ὁ δὲ μετεστράφη μὲν ὡς ἀλγῶν, ἀπεκρίνατο δὲ οὐδὲν μᾶλλον. ἀλλὰ καὶ αὐτός ποτε νοσοίην, ἔφη ὁ σχολαστικός, καὶ σοὶ παρ' ἐμὲ ἐλθόντι οὕτω χρῆσαιμην.

L.

εβούλετό ποτε ὁ σχολαστικός τὴν οἰκίαν πωλεῖν, καὶ ἰὼν εἰς τὴν ἀγορὰν τοῖς ἐκείσε συλλεγεῖσι περὶ τούτου διελέγετο, ἕνα λίθον ἅμα παρέχων δείγματος ἕνεκα. ἄλλοτε δὲ τούτο ἐπεθύμει εἰδέναι, ποίῳ δὴ τινι ὁμοίός τις ἐστι καθεύδων ; ὥστε κάτοπτρον ὠνησάμενος παρὰ τὴν κλίνην κατέθηκε, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς συγκλείσας ἤλπιζέ τι καταμαθεῖν.

ἄλλοτε δὲ φίλῳ τινὶ περιτυχῶν σκυθρωπὸς ἐγένετο οὐδὲ προσβλέπειν ἤθελεν. τοῦ δὲ ἐρομένου διὰ τί δυσκόλως ἔχει, Ὅτι ἐχθές, ἔφη, ἐνύπνιον ἰδὼν ἔδοξά σε ἀσπάζεσθαι· σὺ δὲ οὐδὲν ἀποκρινάμενος μετεστρέφου.

LI.

ἄλλοτε δὲ ἰατρῷ περιτυχῶν ὁ σχολαστικός, ἡσχύνετο καὶ κατόπιν δένδρου κρύψας ἑαυτὸν λανθάνειν ἐπειράτο. ὁ δὲ ἰατρὸς ἰδὼν αὐτὸν καὶ ἐγγελῶν ἤρετο τοιαύδε· Διὰ τί οὕτως αἰσχύνη καὶ κρύπτεις σεαυτὸν ; πότερον ἡμαρτέσ τι λάθρα καὶ ἐμὲ ἠδίκησας ; ὁ δὲ τοῦτο μόνον ἀδικῶ, ἔφη, ὅτι πάλαι οὐδεμιᾶ νόσῳ ἀσθενῶ, ἀλλὰ ἐν πάσῃ ὑγιείᾳ τυγχάνω ὢν.

ἄλλοτε δὲ ὄρνιθας ἐπὶ δένδρον καθημένας ἰδὼν, ὁ σχολαστικός προσελθὼν ἡσύχως καὶ ἐκτείνας τὸ ἱμάτιον, ἔσεισεν ἰσχυρῶς τὰ φύλλα, ἐλπίζων δὴ ἐς τὸν κόλπον τοὺς ὄρνιθας πεσεῖσθαι.

LII.

ἄλλοτε δὲ πίθον οἴνου ἡδίστου καὶ τιμιωτάτου λαβὼν ἐπέτρεψε τῷ δούλῳ τῷ πιστοτάτῳ δοκοῦντι εἶναι φυλάσσειν, πρότερον σφραγίδα τῷ στόματι ἐπιθεῖς. ὁ δὲ δούλος, εἰδὼς τοῦ δεσπότης τὴν σοφίαν, κάτωθεν ἔτρησε τὸν πίθον, καὶ χρόνον τινὰ πολὺν ἐλάνθανεν ἐξελὼν τὸν οἶνον. τέλος δὲ ὁ σχολαστικός, μέλλων τοὺς φίλους ξενίζειν ἐκέλευσε τὸν δούλον ἀνοίξαντα τὸν πίθον παρόντων τῶν φίλων, τὸν οἶνον διανέμειν. ἀνοιχθεὶς δὲ δῆλος ἐγένετο ὁ πίθος οὐκέτι πλήρης ὢν. οἱ δὲ φίλοι ἤτιῶντο εὐθύς τὸν δούλον ὡς κλέψαντα, δείξαντες ἅμα τὸ τρήμα. ὁ δὲ σχολαστικός ἐνεγέλα αὐτοῖς ὡς ἀνοήτοις οὖσι· κάτω μὲν γὰρ, ἔφη, τέτρηται ὁ πίθος· ἄνω δὲ ἐλλείπει ὁ οἶνος.

LIII.

Χαιὸς μέγας ὢν βασιλεὺς, μέλλων τελευτᾶν, συνεκάλεσε τοὺς δέκα παῖδας. καὶ ἐκέλευσεν αὐτοὺς οἷστον ἕνα φέρειν ἕκαστον, καὶ συλλεγέντας τοὺς οἷστους δεσμοῖς τρισὶ περιδῆσαι. γενομένου δὲ τούτου, ἤτησε τὸν γεραίτατον λαβόντα διαρρηῆσαι. ὁ δὲ τὰ ἄκρα ταῖς χερσὶ λαβὼν καὶ τῷ μέσῳ ἀντιβὰς τῷ ποδὶ, ὅμως οὐκ ἐδύνατο· τότε δὴ ὁ πατὴρ τοὺς ἐτέρους ἐκέλευσεν ἐφεξῆς τὸ αὐτὸ ἐπιχειρεῖν

ἀλλ' οὐδεὶς δὴ οἴος τ' ἦν. ἐνταῦθα δὲ τὸν νεώτατον καλῶν εἶπε διαλύσαι τοὺς οἴστους καὶ ἕκαστον χωρὶς ῥῆξαι ὅπερ ῥᾶστα δὴ παῖς ἔτι ὦν διεπράξατο. καὶ ὡσαύτως ὑμᾶς, ἔφη ὁ Χανός, φιλία μὲν δεδεμένους οὐδεὶς νικήσει, καθ' ἕκαστον δὲ γενομένους πάντες ῥαδίως ἀπολοῦσιν.

LIV.

Ἀριστοφάνης κωμῳδίαν ἔγραψε περὶ Πλούτου, ἣ γελοιοτάτη ἐστὶ, καὶ ἡδονὴν παρέχει πολλὴν τῷ ἀναγινώσκοντι. Πλούτος γὰρ τὸ μὲν πρῶτον τυφλὸς ἦν, καὶ εἰκῆ ἅπασιν συνεγίγμετο, εἴτε ἀγαθοῖς οὖσιν εἴτε κακοῖς. Ἀθηναῖος δὲ τις ἀγαθὸν αὐτὸν ἐς Ἐπίδαυρον πρὸς Ἀσκληπιὸν τὸν θεόν, ἀπήλλαξεν αὐτὸν τῆς νόσου. γενομένου δὲ τούτου, πολλὰ καὶ θαυμαστά συνέβη. οἱ γὰρ κακοὶ οἱ πρότερον πλουτοῦντες ἐξαίφνης πένητες εὐρέθησαν· ἀντίκα γὰρ γραῦς τις, ἦν ἑθεράπευε νεανίας τις διὰ πλοῦτον, ἀπολιπόντος ἐκείνου, παρέρχεται πολλὰ λοιδορομένη. καὶ τινες καὶ τῶν θεῶν, οὐδενὸς ἔτι θύοντος, ἐς ἐσχάτην πενίαν καὶ λιμὸν ἀφικνοῦνται.

LV.

καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς ἐν νῶ εἶχε τῷ στρατεύματι προσθέσθαι τι, ὥστε μείζω δύναμιν ἔχειν. ἦν δὲ μάντις ὀνόματι Ἄττος, ὃν πάντες ἄνθρωποι σφόδρα ἐτίμων διὰ τὴν σοφίαν. οὗτος δὲ ἀπεῖπε τῷ βασιλεῖ μὴ διαπράξασθαι ἃ βούλεται. ὁ δὲ βασιλεὺς ὀργισθεὶς κατεφρόνει αὐτοῦ καὶ ἐνεγέλα τῇ τέχνῃ καὶ ἤρετο τοιάδε. Πότερον τῇ μαντικῇ

ἔξευρεῖν δύνασαι ὃ ἐγὼ ἐν τῷ παρόντι ἐνθυμούμαι, εἰ ῥαδίον ἐστὶ. ὁ δὲ βραχὺ τι σιωπήσας ἔφη ῥαδίον εἶναι. ὁ δὲ βασιλεὺς γελῶν Ἀλλὰ τοῦτο, ἔφη, ἐν νῶ εἶχον, τόνδε τὸν λίθον μαχαίρα διατέμνειν. ὁ δὲ μάντις λαβὼν τὴν μάχαιραν θαυμάζοντων πάντων διέκοψε τὸν λίθον.

LVI.

καὶ ἦν ποτε ἑορτὴ τῷ θεῷ καὶ κατὰ τὸ νομιζόμενον ἔδει τὸν Σμινθεά λόγον λέγειν περὶ τοῦ θεοῦ, ἐς βῆμα ὑψηλὸν παρελθόντα. καὶ φοβούμενος περὶ ἑαυτῷ ὁ Σμινθεὺς φίλον παρεκαλέσατο· ῥᾶον γὰρ ἐδόκει ἔσεσθαι ἐν πολλοῖς ἀνθρώποις λέγειν, φίλου πιστοτάτου παρόντος. ὥστε τῆς ἡμέρας παραγενομένης, ἦλθε μετὰ τοῦ φίλου πρὸς τὸ βῆμα· καὶ λέξαντα ἐπήνουν οἱ παρόντες. ἤρετο δὲ ὁ Σμινθεὺς ἀπὸ τὸν φίλου, πῶς ἄρα ἤρσεκέ σοι ὁ λόγος; ὁ δὲ ἀπορῶν (ἤχθετο γὰρ τῷ λόγῳ) εἶπεν ὅτι βραχὺς ἦν. ὁ δὲ Σμινθεὺς, Οὐ γὰρ ἤθελον, ἔφη, λυπηρὸς γενέσθαι τοῖς ἀκούουσιν. Ἀλλὰ ἦσθα ὁμῶς λυπηρὸς, ἔφη ὁ ἕτερος.

LVII.

πάλαι ποτὲ ἦν τις ἀνὴρ τῶν ἐκείθεν, πλούσιος ὢν καὶ παντοῖα εἰδέναι ἐπιθυμῶν, ᾧ ὄνομα ἦν Μανδεφίλιος. οὗτος δὲ τριάκοντα ἔτη ἀπεδήμει πρὸς πύσας χώρας ὀδοιπορῶν, καὶ περὶ ἐκάστης πάντα παρὰ τῶν ἐνοικούντων αἰεὶ πυνθανόμενος. παρίδειγμα δὲ ἐστίν, ὡς θανμῖσια καὶ ἄπιστα οἱ ἄνθρωποι περὶ τῶν διὰ μακροῦ ἀπόντων μυθολογοῦσι· τοιάδε γὰρ λέγει· εἰσί που ἄνθρωποι, οἱ ἐν

μόνον σκέλος ἔχουσι, ὥπερ πηδῶντες πορεύονται. καὶ νησός ἐστιν, ἐν ἣ δένδρα γίγνεται ἅ ἀντὶ καρποῦ ἄρνας σμικροὺς φέρει. καὶ ἐν τῇ πρὸς ἀντολὰς χώρα ζῳά ἐστι κέρκον μὲν οὐδεμίαν ἔχοντα, κεφαλὴν δὲ ἑτέραν ὄπισθεν.

LVIII.

μῦθον δὲ ἕτερον λέγει ὁ αὐτὸς τοιοῦδε. ἐν πυργῷ τινὶ ἰσχυροτάτῳ ἦν παρθένος καλλίστη, ἣ τὸν αἰεὶ ἐκείσε παριόντα πάνυ φιλικῶς ἐδέχετο καὶ ἐξένιζε. ὁ δὲ ξένος παρ' αὐτῇ τὴν νύκτα πᾶσαν παρέμενε δειπνῶν καὶ διαλεγόμενος· καὶ ἅμα ἐφ' ἀπιῶν, ἔρωτι δεινῷ κατεχόμενος, ἐλπίζει αὐτὴν σφόδρα γάμῳ ζευχθῆναι. ἣ δὲ αἰεὶ ἐθέλει μὲν ἔλεγε, δεῖν δ' αὐτὸν ἀπιέναι καὶ τῇ ὑστεραία ἤκειν καὶ μηδὲν ὄν ὀρᾷ φοβείσθαι. ἤκων δὲ εὕρισκεν ἀντὶ παρθένου δράκοντα ἀγριώτατον. ἰδὼν δὲ καὶ φοβούμενος ὡς τάχιστα ἀπεχώρει· ἣ δὲ διώκουσα καὶ καταλαβοῦσα κατήσθιεν.

LIX.

Ἐδεγάρδης, ὢν βασιλεὺς τῶν Βριτάννων, πάνυ μὲν σμικρὸς ἦν μέγεθος, τῷ δὲ σώματι ἰσχυρὸν μᾶλλον ἀπάντων. καὶ ἔτυχε ποτε ξενίζων Κενέθιον, Καλεδονίων τύραννον, καὶ οὗτος, ὡς τοῖς ἐκείθεν ἐνομιζέτο, τῆς νυκτὸς σφόδρα μεθύων, ἐς πολλὸν λόγον καὶ γέλωτα σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν ἀφίκετο. σκώπτων δὲ εἶπε περὶ τοῦ Ἐδεγάρδου, τοῦτο μέντοι θαυμάζω τοῦ βασιλέως, πῶς ἄρα οὕτω σμικρὸς ὢν τοσοῦτων ἀνθρώπων ἄρχει. πάντων δὲ γελασάντων, ὁ

βασιλεὺς ἀκούσας τὸν θόρυβον ἤρετο τίς αἰτία ἐστὶ τοῦ γέλωτος. εἰπόντος δὲ τινος, χαλεπαίνων ὁ Ἐδεγάρδης μεταπέμπεται τὸν Κενέθιον ἐς ῥητὸν τόπον τῇ ὑστεραία ἑαυτῷ συνελθεῖν.

LX.

τοῦ δὲ Κενέθιου ἀσμένου ἐλθόντος (ἤλπιζε γὰρ χάριν τινὰ παρ' ἐκείνου λαβεῖν), ὁ Ἐδεγάρδης ξιφίδια δύο ὑπὸ τοῦ ἱματίου ἔχων ἔδειξε, καὶ ὑπομνήσας αὐτὸν τοῦ τῇ προτεραία λεχθέντος, εἶπε τοιαύδε· θαυμάζεις δὴ ὦ ἀδελφέ, πῶς ἄρα ἐγὼ τοσοῦτων ἄρχω· σεαυτῷ δέ, ὡς εἰκός, ἀξιώτερος δοκεῖς εἶναι τὴν ἐμὴν ἀρχὴν κεκτῆσθαι. ἄμεινον δὲ ἐστὶ ἀγωνιζομένους διαγνῶναι, ὥστε λαβὼν ξιφίδιον ἀμύνου. ὁ δὲ φοβηθεὶς, ἰσχυρότατος γὰρ ἐλέγετο εἶναι, πρὸς πόδας αὐτῷ πεσὼν ἐλπίζει συγγνώμην ἔχειν. πάντα γὰρ ἐγὼ, ἔφη, μεθύων καὶ διὰ ἄνοιαν εἶπον. ὁ δὲ μειδιάσας ξυνέγνω.

LXI.

Βοιωτὸς ποτε μετὰ Αἰτωλοῦ ὀδοιπορῶν εἰς πανδοκεῖον ἀφίκετο· καὶ εἰσιόντες ἤτησαν τὴν πανδοκεῦτριαν δέχεσθαι καὶ ξενίζειν ἑαυτοῦς. ἣ δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι πλέα ἐστὶν ἡ οἰκία, πλὴν ἐνὸς μόνου οἰκῆματος. ἐκείσε δὲ ἐλθόντες καὶ δειπνοῦ γενομένου ὡς ἐς ὕπνον ἐκοιμῶντο χαμαί. καὶ οὐ δυνάμενοι καθεῦδειν σκώπτειν καὶ γελᾶν μετ' ἀλλήλων ἤρχοντο. ὁ δὲ Βοιωτὸς ἰδὼν τὸν πόδα τοῦ ἐταίρου ἐκ τῶν στρωμάτων προέχοντα, Ὡς αἰσχρὸν τὸν

πόδα, ἔφη, ἔχεις· τάλαντόν σοι δώσω αἰσχίονα δείξαντι. ὁ δὲ εὐθύς τὸν ἀριστερόν ποδα ἐξώσας ἐκ τῶν στρωμάτων, "Ὀδε δὴ αἰσχίων, ἔφη· ἐνδεὶ γὰρ ἐνὸς δακτύλου. ὁ δὲ Βοιωτὸς ἀντέειπεν, Οὐκ, ἀλλὰ καλλίων· τὸ γὰρ ἔλασσον, αἰσχρόν ὄν, τοῦ μείζονος ἦττον αἰσχρόν ἐστί.

LXII.

τοῦ Προβοῦ τῶν Ῥωμαίων ἄρχοντος στρατιώτης ἦν τις Βόνωσος· τοῦτον δὲ ἐν Ἰβηρίᾳ τεθραμμένον ἀφῆκεν ὁ Προβὸς ἐς Γερμανίαν καὶ τὰς ναῦς ἐπέτρεψεν αὐτῷ τὰς ἐκεῖθεν παρασκευάζειν. ἦν δὲ ὁ Βόνωσος συνετὸς μὲν ἀνὴρ, παχὺς δὲ τὸ σῶμα καὶ πρὸς μέθην τετραμμένος. καὶ πρῶτον μὲν πιστὸς ἦν τῷ ἄρχοντι περὶ τὰς ναῦς· μετὰ δὲ χρόνον τινα συνωμοσίαν διανοεῖτο καταστήσαι, καὶ αὐτὸς ἠλπίζε τὴν ἀρχὴν κτήσασθαι. στράτευμα δὲ ἔχων τέλος φανερώς ἀπέστη καὶ ἐπελθόντος παρὰ τοῦ Προβοῦ στρατηγοῦ τινος, καὶ μάχης γενομένης, ἠσσηθεὶς ὁ Βόνωσος σπάρτῳ ἀπάγξας ἑαυτὸν ἀπέθανεν. οἱ δὲ νικῶντες ἔφασαν Ἐνταῦθα κρέματα οὐκ ἀνὴρ, ἀλλὰ ἀσκὸς οἴνου πλέως.

LXIII.

Μάστρος ἦν κλέπτῃς ἔλλογιμος, καὶ πολλὰ περὶ αὐτοῦ ἐν ἑτέροις βιβλίοις ἤδη λέλεκται. ἤθελε δὲ ποτε ἡγεμῶν τῶν κλεπτῶν γενέσθαι, ὡς συνετώτατος ὢν, καὶ δεινότητος ἔξαπατᾶν. εἶπον δὲ αὐτῷ, τοῦτο αἰτήσαντι, τοιαύδε· Πρότερον μὲν δεῖ σε τὸ κρέας κλέψαι ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ ἱερέως,

καὶ ἔπειτα τοῦτο δράσας ἡμῶν ἄρξεις. τοῦτο δὲ δὴ πάνυ δυσχερὲς ἦν, τοῦ μαγείρου καὶ τῶν ἄλλων δούλων φυλασσόντων· καὶ πρὸς τούτοις ἐφέιτο τοῖς δούλοις ὁ ἱερεὺς μηδένα ἐς τὴν οἰκίαν εἶν παριέναι. ὥστε μηχανὴν εὗρεν ὁ Μάστρος δεινοτάτην τοιάνδε. ἐνσκευιάσας ἑαυτὸν ὡς γραῦν, μέγαν ἔλαβε θύλακον.

LXIV.

καὶ τρεῖς λαγῶς ὠνησάμενος, ἐς τὸν θύλακον ἔθηκε. καὶ σχοινίῳ περιδήσας πρὸς τὴν οἰκίαν ἦει, καὶ ἤτησεν ἐξεῖναι εἰσελθεῖν. Γραῦς γὰρ εἶμι, ἔφη, ταλαίπωρος, καὶ ἀπειρήκα τῷ πόνῳ. οἱ δὲ οἰκέται ἐφοβούντο μὲν εἶν, ἀπειπόντος τοῦ δεσπότη. τέλος δὲ ἰδόντες γυναικα δὴ οὔσαν, καὶ οὐδένα κίνδυνον ὑποπτεύσαντες, εἶν εἰσιέναι. ὁ δὲ Μάστρος χάριν εἶχε πολλήν, καὶ εἰσελθὼν ἐκίθητο παρὰ τῆς θύρας. τῶν δὲ οἰκετῶν τὸ κρέας, ὥσπερ εἶρητο, φυλασσόντων, καὶ τῆς ξένης οὐδαμῶς φροντιζόντων, ἀνοίξας τὸν θύλακον ὁ Μάστρος λαγῶ ἕνα ἀφῆκε διὰ τῆς θύρας. ἐκπηδήσας δὲ μεγάλη τῆ φωνῆ ἐβόα· ἰδοὺ λαγῶς παρήλθεν.

LXV.

οἱ δὲ θανατώσαντες δὴ μεγάλως εἰς τὴν αὐλήν ἔβλεπον, ἐπιθυμοῦντες μὲν διώκειν, τῷ δὲ δεσπότη οὐδαμῶς τολμῶντες ἀπειθεῖν. καὶ εἶπέ τις, Ὡς δυστυχὲς δὴ τοῦτο· ταῖς μὲν γὰρ ἄλλαις ἡμέραις δυνάμεθα διώκειν, ἀλλὰ οὐδέποτε λαγῶ ἐωράκαμεν· σήμερον δὲ ἰδόντες ἐν τῇ οἰκίᾳ

ἀναγκαζομεθα διατρίβειν. ὁ δὲ Μάστρος οὐ διὰ πολλοῦ ἕτερον λαγῶ μεθεῖς αὐθις ἔτι μείζον ἐβόα, δείξας τὸ θηρίον ἀποτρέχον. οἱ δὲ ἔτι μᾶλλον ἐφίεντο θηρεύειν, ἀλλ' οὐδέπω ἐτόλμησαν. τέλος δὲ τὸν τρίτον λαγῶ μεθέντος τοῦ κλέπτου, τότε δὴ οὐκέτι ἀνέσχοντο οἱ δούλοι, ἀλλὰ σύμπαντες ᾤχοντο θύραζε διώκοντες. ὁ δὲ ἐν τούτῳ ἀναρπάσας τὸ κρέας καὶ αὐτὸς ἀπέφυγεν.

LXVI.

ναύκληρος τις ἦν ποτε ὀνόματι Κόλιμος. οὗτος δὲ πλοῦν πολλὴν ἀπαγαγόμενος ἀπὸ τῆς πατρίδος, καὶ πολλοὺς μῆνας ἀποδημήσας, ἔπλει ἡσύχως οἴκαδε διὰ τοῦ μεγάλου πόντου ὃς Ἀτλαντικὸς ὀνομάζεται. εἶχε δὲ δέλτον τινα ἐν ἣ ἐνεγράφη πάντα τὰ τοῦ πόντου, νῆσοί τε καὶ πέτραι καὶ τοῦ ὕδατος τὰ βραχέα. ἔτυχε δὲ ποτε ἐν τῇ νηὶ καθήμενος καὶ διασκοπῶν ταύτην τὴν δέλτον. νῆσον δὲ τινα ἐκεῖ γεγραμμένην δείξας τῶν ναυτῶν τινὶ ὃς ἔτυχε παρεστῶς, ἰδού, ἔφη, αὕτη ἡ νῆσος οὐδαμῶς ἐπιτηδεῖα ἡμῖν ἐστὶ προσελθεῖν. ἔξω γὰρ κείται τῆς ὁδοῦ ἣν δεῖ πλεῦσαι ὅμως δὲ θαυμασιῶς ἐπιθυμῶ ἐκέισε ἐλθεῖν.

LXVII.

ὁ δὲ ναύτης ἤρετο, Διὰ τί τοιαύτη ἐπιθυμία κατέχει; οἱ γὰρ οἴκοθεν σφόδρα ἐκέλευσαν ἡμᾶς ὡς τάχιστα οἴκαδε σπεύδειν. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο Ἐγὼ δὲ πάντα ὁμολογήσω ἴσως μὲν γὰρ μῶρός σοι δόξω εἶναι, συγγνώσει δὲ μοι, οἶμαι, πάντα ἀκούσας. περὶ γὰρ ταύτης τῆς

νήσου ἐνύπνιον εἶδον δεινότατον, καὶ τοῦτο οὐχ ἄπαξ μόνον ἀλλὰ ταύτης τῆς νυκτὸς τὸ τέταρτον. εἶδον δὲ τοιούδε· ἐν τῷ ἐπέκεινα τῆς νήσου λιμὴν τίς ἐστι, καὶ ἐνταῦθα πέτραι ἐκ τοῦ ὕδατος προύχουσαι· ἐπὶ δὲ ταῖς πέτραις πλοῖόν τι ἐνεστηκός καὶ ὑπὸ κυμάτων ἀπολλύμενον· ἐνταῦθα δὲ πρὸς τῷ ἴσθμῳ δεδεμένος καὶ μόλις τῇ κεφαλῇ ὑπερέχων τῆς θαλάσσης δούλός τις ταλαίπωρος ἀποθήσκει. τοῦτο δὲ τετράκις ἰδὼν δεινῶς πως διαίκεμαι.

LXVIII.

ὁ δὲ ναύτης ἀκούσας ἐξεπλάγη, καὶ αὐτὸς ὥσπερ εἰ ὄφει ἐξεστῶς ἑαυτοῦ καὶ ἀπορῶν διὰ τὸ δεινόν. τέλος δὲ οὐκέτι ἠνέσχοντο, ἀλλὰ ἀποστρέψαντες τὴν ναῦν τοῦ πλοῦ ἐπὶ τῆς νήσου εὐθέως ἐφέροντο. ἀφικόμενος δὲ ὁ Κόλιμος ἀνέγνω τὴν ἰδέαν τοῦ αἰγιαλοῦ, τὴν αὐτὴν οὖσαν ἐκείνη ἦν εἶδεν ἐν τῷ ἐνυπνίῳ. καὶ πλεύσαντες εἰς τὸ ἐπέκεινα, εὔρον τὰ τε ἄλλα καὶ λιμένα ὥσπερ διτηγήσατο ὁ ναύκληρος καὶ οὐ μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς πέτραι ἐξέστασαν ἐκ τοῦ ὕδατος, ἐφ' αἷς πλοῖον ἦν ἐμπεπηγός, καὶ διαφθειρόμενον τῇ θαλάσσει. εἰς ταύτας δὲ σχόντες καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ ναυάγιον εὔρον τὸν δούλον μόνον οὐ τεθνηκότα· λυθεὶς δὲ (ἐδέδετο γὰρ) καὶ ἀναπνεύσας τι ἔλεγε τοιαύδε.

LXIX.

Τρισὶν ἡμέραις πρότερον ἐπὶ ταύτης τῆς νήσου ἐπλέομεν ὁ δὲ ναύκληρος, βίαιός τις ὢν καὶ ληστής, ἐν νῷ εἶχεν

ἐνταῦθα σχῶν ἐπιθέσθαι τοῖς νησιώταις λάθρα καὶ πάντα ληΐζεσθαι. ἐμοῦ δὲ μόνου ἀντιλέγοντος, ἐχαλέπαινον ἅπαντες, καὶ λαβόντες ἐμὲ καὶ δήσαντες οὕτω διεροοῦντο λιμῶ ἀποκτείνειν. τῆς δὲ νυκτὸς ἐγγυὺς ὄντες τῷ λιμένι, ἔλαθον ἑαυτοὺς ταύταις ταῖς πέτραις προσπλέοντες, καὶ ἐναυάγησαν. χειμῶνος δὲ ὄντος πᾶσαν μὲν τὴν νύκτα φοβούμενοι καὶ ἐπαρώμενοι ἔμενον, εἰσὶ δὲ οὐ καὶ ἐμέθυον· ἅμα δὲ τῇ ἕφ' τοῦ πλοίου ἐμπέδως ἐνεστηκότος, ἐς τὸν λέμβον ἐσβάντες ἐπειρῶντο πρὸς γῆν σωθῆναι. τριφθέντος δὲ τοῦ λέμβου πρὸς ταῖς πέτραις πάντες εὐθύς ἀπώλοντο.

LXX.

καὶ τούτων μὲν οὕτως, ὡς ἄξιοι ἦσαν, κακῶς ἀπολομένων, ἐγὼ χάριν εἶχον τῷ θεῷ· περὶ δὲ ἑμαυτοῦ οὐδὲν πλεον ἠλπίζον, οὐδὲ ἐφάνη σωτηρία οὐδεμία. τὸ δὲ πλοῖον κατὰ μικρὸν αἰεὶ ἐς θάλασσαν κατεδύετο. ἐνταῦθα δὲ θαυμαστόν τι ἐγένετο. ἡμέρας γὰρ οὕσης ἐνύπνιον εἶδον πάντων τῶν πρότερον ἐμφανέστερον. εἶδον γὰρ πλοῖόν τι παραπλέον ὡς ἐπὶ Ἀγγλίας· καὶ ἐγὼ μὲν ἠλπίζον αὐτοὺς προσελθόντας ἐμὲ ἐκσώσειν· οἱ δὲ ἀμελοῦντες ἐς τὸ πρόσθεν ἐφέροντο. ἐγὼ δὲ ἐξαπατηθεὶς ἐβίων σφόδρα· τῆς δὲ φωνῆς ἀκούσας ἀνέστη γέρον τις γενναῖος, καὶ ἀπέστρεψε τὴν ναῦν τοῦ πλοῦ, καὶ ἀφικόμενοι διέσωσάν με. ἐγερθεὶς δὲ βοῆς ἤκουσα, καὶ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τὸν αὐτὸν γέροντα εἶδον μεθ' ὑμῶν προσιόντα,

LXXI.

περὶ δὲ τῶν ἐνύπνιων τοιαῦτα τε ἤδη λέλεκται καὶ ἄλλα ἔχομεν λέγειν οὐχ ἥσσον θαυμάσια. ἀνὴρ γὰρ ἦν τις ὀνόματι Σάκης ὃς ἀδελφὸν εἶχεν ἃν σφοδρὰ ἐφίλει· οὗτος δὲ ἐν τοῖς Ἰνδοῖς ἀπεδήμει ἐν χωρίῳ οὐπὲρ βάρβαροι πολλοὶ ἦσαν καὶ ἔχθιστοι· νυκτὸς δὲ ποτε εὐδῶν θέρουσ ὄντος, τὸν Σάκην ὄναρ εἶδε τῇ ὄψει σφόδρα δοκοῦντα παραχθῆναι. ἐρωτῶντος δὲ τί πύσχει, ἀπεκρίνατο ὁ ἕτερος τοιαῦδε· ἐγερθεὶς ὦ φίλτατε σιγῇ καὶ ξίφος λαβὼν κρύψον σεαυτὸν ὀπισθε τῆς θύρας· ἐρχονται γὰρ βάρβαροι δύο ὡς ἀποκτενοῦντές σε. ἀκούσας δὲ καὶ ἀναστὰς ἐν πολλῷ φόβῳ δὴ ἦν· λαβὼν δὲ τὸ ξίφος ὡς εἶρητο καὶ κρύψας ἑαυτὸν ἔμενε.

LXXII.

ἦλθον δὲ οὐ διὰ πολλοῦ δύο βάρβαροι· καὶ ὁ μὲν ἀνοίξας τὴν θύραν πρὸς τὴν κλίνην ἦει ἀποκτενῶν αὐτόν· ὁ δὲ ἕτερος κάτω μένων ἐκλεπτε τὰ χρήματα. ὁ δὲ κεκρυμμένος καταλαβὼν τὸν βάρβαρον τῆς κλίνης θιγγάνοντα καὶ λάθρα πατάξας ἀπέκτεινε· ἐν δὲ τούτῳ τὸν ἕτερον ἔγνω ἀνιόντα μετὰ τῆς λείας. εἰσιόντα δὲ ἐκέλευσεν αὐτόν, ὡς δὴ ἑταῖρος ὢν, ἐπάραι τὸν θανόντα καὶ ἀποφέρειν ἔξω. ὁ δὲ οὐδὲν ὑποπτεύσας, ὡς βαθέως ὄντος τοῦ σκότου, παρέκυψε ὡς ληψόμενος τὸν νέκυν, ἅμα μεθεὶς τὴν λείαν. ὁ δὲ τῷ καιρῷ χρησάμενος καὶ τούτῳ τῷ ξίφει πατάξας ἔκτεινε. τότε δὲ τοὺς δούλους μεγάλη φωνὴ ἐκάλεσεν, οἱ βοηθοῦντες τοὺς βαρβάρους τοὺς ἀποθανόντας ἔξω ἐκόμισαν.

LXXIII.

μετὰ δὲ πολλὰς ἡμέρας ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ ἐδέξατο τοιάνδε· ὦ φίλτατε, ἐνύπνιον σήμερον εἶδον περὶ σοῦ θαυμάσιον, δι' ὃ πολλῶ ἐν φόβῳ εἰμι καὶ ἀπορία-
 μεσημβρίας γὰρ οὔσης εὐδῶν ὡς εἴωθα θέρους ὄντος, εἶδον σὲ ἐμφανέστατα ἐν κλιῆ κεικοιμημένον. νύξ δὲ παρὰ σοὶ ἦν, ὅπερ τῷ ὄντι γίγνεται τοῖς διὰ τοσοῦτου ἀποῦσιν. εἶδον δὲ δύο βαρβάρους πρὸς τὸν οἶκόν σου προσιόντας, καὶ διαλεγομένων ἤκουον, ὅτι μέλλουσι σὲ μὲν ἀποκτείνειν τὰ δὲ ἐν τῇ οἰκίᾳ συλᾶν. φοβηθεὶς δὲ ἐπειρώμην σὲ ἐξ ὕπνου ἐξεγείρειν· κινεῖσθαι δὲ, οἷα εὐδῶντι φιλεῖ γίγνεσθαι, οὐδαμῶς ἐδυνήθην. ὑπὸ δὲ φόβου καὶ ἄλλους μέγα βοήσας ἐκάλουν σέ· εὐθύς δὲ ἐξηγειρομην, καὶ ἔγνω τῷ ὄντι βοῶν. λογιζόμενος δὲ εὗρεν ὅτι ἐκατέρῳ τὸ ἑαυτοῦ ἐνύπ-
 νιον κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐφάνη.

LXXIV

Κώνου ποτὲ βασιλεύοντος τῶν Ἰνδῶν, ἐτελεύτησεν ὁ ὑπηρέτης ὃς ἀπέκτεινε τοὺς θανάτου κατακριθέντας βουλόμενος δὲ ἕτερον ἐλέσθαι, ἐκκλησίαν συνεκάλεσεν ὁ Κώνος, καὶ ἐκέλευε παρῆναι τοὺς βουλομένους τὴν τιμὴν ἔχειν τοῦ ὑπηρετοῦ. παρήσαν δὲ τρεῖς ὡς ἐπὶ τὸν ἀγῶνα παρεσκευασμένοι ὥστε τῶν κατακριθέντων τρεῖς ἐξή-
 νεγκον, οὓς ἔδει ἐπὶ πείρᾳ ἀποκτείνειν. καὶ ὁ μὲν πρῶτος τῶν ἀγωνιζομένων μιᾷ πληγῇ ἀπέταμε τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀνδρός. ὁ δὲ ἕτερος οὐ μόνον μιᾷ πληγῇ ἀπέταμεν, ἀλλὰ

σοφώτατα τέμνων οὐδὲ ἀπέβαλε ἀπὸ τῶν ὤμων. ὁ δὲ τρίτος ἐτίναξε μὲν βραχὺ τι τὴν μάχαιραν, ἐπαύσατο δέ, οὐδὲ θιγεῖν δοκῶν τοῦ δεδεμένου. ἐρωτῶντος δὲ τοῦ Κώνου, Πότε ἄρα ἀποκτενεῖς, ἄλλα ἐκέλευσε τῇ ῥινὶ τοῦ ἀνδρός προσθεῖναι. πταρμού δὲ γενομένου ἐξέπεσεν ἡ κεφαλὴ. τοῦτον οὖν σφόδρα ἡσθεὶς εἴλετο ὁ βασιλεὺς.

LXXV.

Μῶμος τις ἦν ποτε βασιλεὺς τῶν Ὀνείων, οὐπερ οἱ πολῖται σφόδρα κατεφρόνου· καὶ πολλάκις αὐτοῦ παρ-
 ὄντος τοῦ βασιλέως σκώπτειν καὶ ὑβρίζειν ἐτόλμων. ὁ δὲ ῥίθυμος ὧν οὐδὲν ἐφρόντιζεν οὐδὲ ἐπετίμα αὐτοῖς. γυνὴ δέ τις τῶν ἐκεῖ αἰσχιστά ποτε ὑβρισθεῖσα ἤθελε πρὸς τὸν βασιλέα ἐλθοῦσα ὠφέλειαν λαβεῖν καὶ κολάσαι τὸν ὑβρίσαντα. ὁ δὲ πατὴρ αὐτῇ τοιαύδε συνεβούλευσεν· μηδὲν αἶτει, ἔφη, παρὰ ἐκείνου γε· ὃς γὰρ ἑαυτῷ οὐ βοθηεῖ ὑβριζομένῳ, πῶς ἕτερα τοιοῦτος βοθηήσει; ἡ δὲ ὁμῶς ἐλθοῦσα τοιαύδε εἶπεν· ὦ βασιλεῦ, ὠφέλειαν μὲν οὐδεμίαν αἰτῶ· μαθεῖν δὲ θέλω παρὰ σοῦ, πῶς ὑβρισθεῖσα τοιαύτη ῥαθυμίᾳ ἀνέξομαι. ὁ δὲ ἀγανακτῶν οὐ μόνον ἐκείνη ἐβόηθησεν, ἀλλὰ τοὺς ἑαυτὸν ὑβρίσαντας τὸ λοιπὸν ἐκόλαζεν.

LXXVI.

ἄλλοτε δὲ ποιηταὶ δύο παρὰ τὸν Μῶμον ἦλθον, αἰτοῦντες αὐτὸν ἀγῶνά τινα διακρίναι· ὁ δὲ Πάντα θέλω, ἔφη, δρᾶσαι ὅσα δύναμαι ὥστε ὑμᾶς ὠφελεῖν. λέξαντος

δὲ ταῦτα, διηγήσαντο ἐκείνοι τὸ πρᾶγμα. ἦν γὰρ περὶ τῆς τέχνης ὁ ἀγὼν, ἑκατέρου ἀξιούντος σοφώτερον δύνασθαι ποιεῖν. Λέγετε οὖν ἑκάτερος ποιήματι, παρόντων ἀπάντων ἡμεῖς δὲ ἀκούσαντες διαγνωσόμεθα, πότερος δοκεῖ ἀμείνων εἶναι τὴν τέχνην, καὶ χρυσὸν πολὺν δώσομεν τῷ νικήσαντι. ἔνταῦθα δὲ ἤσθεντε ἐπηνείτην αὐτὸν ἄμφω, ὁ δὲ γεραίτερος συγῆς γενομένης ἔλεγε τὸ ποιήμα· τοῦ δὲ παυσαμένου, εὐθύς οὐδὲν μείνας ὁ βασιλεὺς διέγνω ὅτι νικᾷ ὁ ἕτερος.

LXXVII.

ἄλλοτε δὲ Μῶμος βουλόμενος εἰδέναι περὶ τῶν ἀρχομένων ποῖοι ἄρα εἰσὶν ἄνθρωποι, καὶ πῶς ἔχουσι πρὸς ἑαυτὸν, ἐνσκεύασας ἑαυτὸν ὡς κάπηλον ὄντα διὰ τῆς πόλεως νυκτὸς ἐπορεύετο. οἱ δὲ πολῖται φιλόξενοι ὄντες πανταχοῦ ἐδέχοντο αὐτὸν ἀσμένως, καὶ πολλὰ ἤκουε περὶ ἑαυτοῦ ἀδεῶς λεγόμενα. ἦλθε δὲ ποτε εἰς βυρσοδέψου οἰκίαν, ὅς τὴν γυναῖκα πληγαῖς καὶ λοιδορίαις ἐκόλαζε, ὡς ἀπειθήσασαν. ἡ δὲ ἐβόα· Ἐγὼ δὲ οὐδὲν τὸ παράπαν ἔδρασα, πλὴν εἰ μὴ ἐξῆλθον τοὺς στρατιώτας ὀφρομένη· οὗτος δὲ ὁ ξένος βοηθήσει μοι, οὐ γὰρ νομίζεται ἔνταῦθα τὰς γυναῖκας οὕτως ὠμῶς κολάζειν. οὐκ οὐκ μιμήσει τὸν βασιλέα, ὅς ἐλευθέραν ἀφήσει τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, πανθ' ἂ βούλεται ποιεῖν;

LXXVIII.

ὁ δὲ ἀνὴρ οὐδὲν ἐπαύετο τύπτων τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ ἐμαρτύρετο τὸν ξένον τοιαύδε λέγων· ὦ ξένε, οὐκ οἶδα

πόθεν εἶ· τοῦτο δὲ χρὴ ἀφ' ἡμῶν μαθάνειν, ὡς πολλὰ πράγματα παρέχει τοῖς ἀρχομένοις ὁ βασιλεὺς, τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν ἀνοήτως διοικῶν. ἡ δὲ γυνὴ οὐπω τῆς βοῆς παυσάμενη, Ἄλλ' οὐ γὰρ, ἔφη, κακῶς ἡμῶν γε ἄρχει· πάντες γὰρ πανταχοῦ τὴν ἡμετέραν πόλιν ἐπαινοῦσιν, ὡς εὐκοσμοῖ ἔσμεν καὶ νόμους εὖ τεθειμένους ἐπιμελῶς σώζομεν. τοῦτο μὲν ἀληθές, ἔφη ὁ ἀνὴρ· καὶ ἀξία ἐστὶν ἡ πόλις ταῦτα ἐπαινεῖσθαι· ἀλλὰ τούτου οὐχ ὁ βασιλεὺς αἴτιος, ῥαθυμία τῆς ἀρχῆς μεθιέμενος, ἀλλὰ ἡμεῖς οἱ τὰς γυναῖκας κολίζουτες.

LXXIX.

Πόμπος ἦν κλέπτης τις, ὃς τῇ μὲν σοφίᾳ οὐ περισσὸς τις ἦν, τῇ δὲ ἀναιδείᾳ πάντων ἀνθρώπων διέφερε. πολλῶν γὰρ ἀνδρῶν τούτον ἀναπειθεῖν πειρασμένων, μηκέτι κλέπτειν, τέλος Φαλερός τις ἰατρὸς ἐπιεικέστατος ὢν εἰς τὴν οἰκίαν ὡς οἰκέτην παρεδέξατο, εἰδὼς μὲν ἄδικον ὄντα καὶ αἰεὶ κλέπτοντα, τῇ δὲ ἐπιεικείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ ἐλπίζων ἰᾶσθαι αὐτόν· πολλὰ γὰρ, ἔφη, διὰ τῶν τοιούτων κατορθοῖ τις, τῶν ἄλλων ἀπράκτων ὄντων. καὶ χρόνον μὲν πολὺν σπουδαῖος ἐγένετο οἰκέτης ὁ Πόμπος· ἔτυχε δὲ ποτε φίλος τις εἰσιῶν παρὰ τὸν Φαλερόν, καὶ εἶδε τὸν Πόμπου ἀποτρέχοντα διὰ τῆς ὀπισθε θύρας, ποτήριον χρυσοῦν ἔχοντα. ἀλοὺς δὲ καὶ πρὸς τὸν δεσπότην ἀγόμενος, Ἄλλα πρὸς τὸν ποταμὸν ἔφερον, ἔφη, ἵνα λούσαιμι.

LXXX.

ἄλλοτε δὲ ὁ Πόμπος πεινῶν δὴ σφόδρα ἐπορεύετο κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἐπὶ Κορίνθου. καὶ ἰδὼν πτωχόν τινα ὑπὸ δένδρου παρὰ τῇ ὁδῷ καθήμενον καὶ σιτία τινα φαῦλα ἐσθίουσα, ἐν νῷ εἶχε μηχανῇ τινα λαβῶν ἀποφυγεῖν. ὁ δὲ πτωχὸς χολὸς ὦν σκέλος ξύλινον ὑποδεδεμένος ὠδοιπόρει. τοῦτο δὲ ὑπολυσάμενος ἀνεπαύετο μὲν τότε, τὸ δὲ δεῦπνον, οὐ πᾶν σπουδαῖον ὦν, ἡσύχως κατήσθιεν. τοῦ δὲ ἀσπασαμένου τὸν Πόμπου καὶ μεταδόντος ὦν εἶχε σιτίων, πᾶν ἤσθη οὗτος καὶ χάριν πολλὴν εἶχε τῆς φιλίας καὶ ἐπιεικείας. τέλος δὲ φαγόντες καὶ πιόντες ἐκοιμήσαντο· ῥέγκοντος δὲ τοῦ πτωχοῦ, ἀναστὰς ὁ Πόμπος τὸ βαλλάντιον αὐτοῦ λαβῶν καὶ τὸ σκέλος, ἀπόχετο φυγῶν.

LXXXI.

ἐν τῇ τῶν Κελτῶν νήσῳ ἀνθρώπων ἐστὶ γένος, Δηγίοι καλούμενοι. οὗτοι δὲ τὰ μὲν ἄλλα τοῖς λοιποῖς πολιταῖς ὅμοιοι εἰσι, οἶνον δὲ οὐδέποτε γέονται, οἰόμενοι ἀσεβῆς εἶναι πίνειν καὶ ὀποσονοῦν. καὶ συνόδους ἔχουσι, οἱ συνελθόντες πολλοὺς λόγους λέγουσι, τὸν οἶνον ἀπεχόμενον σφόδρα ἐπαινοῦντες ὡς ἄριστον ὄντα ἀνθρώπων. τοιαύτη δὲ συνὸς ποτὲ τούτων συλλεγέντων, Δηγίος τις ῥήτωρ διηγείτο, ὡς εὖ αἰεὶ ἔχουσι τῷ σώματι οἱ μηδένα οἶνον πίνοντες, οὐδὲ ἀσθενοῦσιν νόσῳ οὐδεμίᾳ. ἀναστὰς δὲ τις, οὐ Δηγίος ὦν, ἔφη τοιαύδε· Ἐγὼ δὲ ἐβδομήκοντα ἡδὴ ἔτη οἶνον πίνων οὐδέπω οὐδὲ ἡμέραν μίαν ἐνόσησα.

ὁ δὲ ῥήτωρ, Ἄλλ' εἰ οἶνου ἀπείχου, ἔφη, ἤδη ἂν ἑκατὸν ἔτη ἦσθα γεγονώς.

LXXXII.

ὁ δὲ Φάρος ἵππον εἶχεν ἄριστον, ὃν πολλοὶ ἀνθρωποὶ ἐπόθουν σφόδρα ἔχειν· ὁ δὲ Φάρος αἰεὶ περὶ τούτου ἔκαυχάτο, ὡς πάντων τῶν ἵππων διαφέροντος τῷ τάχει. καὶ οἱ φίλοι παρήνουν αὐτῷ ἐπιμελέστερον φυλάσσειν αὐτόν· ὁ δὲ οὐδὲν ἐφοβείτο τοὺς κλέπτας, ἐπεὶ τοῦτο ἤδει, ὅτι ὁ ἵππος ἄλλοτε μὲν βραδέως τρέχει, πιεζόμενος δὲ τὸ δεξιὸν οὖς πάντας τοὺς ἄλλους νικᾷ· τοῦτο δὲ μόνος ὁ δεσπότης ἤδει, ὥστε τῶν κλεπτόντων οὐδὲν ἐφρόντιζε, δυνάμενος ἄλλῃ τινὶ ἵππῳ καταλαβεῖν. ἦλθε δὲ ποτε κλέπτης τις νυκτὸς, ὃς ὑποδύς τὴν σκηνὴν τὸν ἵππον λύσας καὶ ἐπιβὰς ἔρχετο φυγῶν. ψόφου δὲ ἀκούσας ὁ Φάρος, καὶ ἐγερθεὶς ἔγνω τὸ γινόμενον.

LXXXIII.

γελάσας δὲ καὶ οὐδαμῶς ἐν ἀπορίᾳ ὦν ἀνέστη καὶ πρὸς τὸν πλησίον ἰὼν ἔλεξε τὸ πρᾶγμα· καὶ ἤτησεν αὐτὸν παρέχειν τὸν ἵππον, ὥστε τὸν ἑαυτοῦ καταλαβεῖν. τοῦ δὲ συναιέσαντος, ὁ Φάρος λαβῶν καὶ ἐπιβὰς ἐδίωκε τὸν κλέπτην. ὁ δὲ ἤδη πολὺ προελθὼν ἠλπιζεν οἴκαδε φθάνειν καταφυγῶν. καὶ κατέστη οὕτως ἀγὼν τις ἵππικός, καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ χώρᾳ ἐθεώρουν παριόντας θᾶσσον τῆς ἀστραπῆς καὶ σφόδρα ἐθαύμαζον· τέλος δὲ ὁ Φάρος, ἀγαθὸν ἔχων ἵππον, κατελάμβανε τὸν κλέπτην, ἐγγύτατα ὅπισθεν

επόμενος. τότε δὴ τῷ κλέπτῃ ἐβόα, Πιέζε τὸ δεξιὸν οὖς· τοῦ δὲ πιέσαντος, ἀπέφυγεν ἀστραπῆς θάσσον ὁ ἵππος καὶ ἠφανίσθη. μᾶλλον γὰρ ἐβούλετο τὴν ἀξίωσιν σώζειν τοῦ ἵππου ἢ αὐτὸν τὸν ἵππον.

LXXXIV.

ὁ Γραύλης τρεῖς ἔχων υἱοὺς οὐδαμῶς ἐδύνατο τρέφειν αὐτοὺς ἐκλειπόντων τῶν σιτίων. ὥστε πᾶσαν τὴν ἀπορίαν διηγησάμενος αὐτοῖς ἀπέπεμψε καὶ ἐκέλευσε τέχνην τινὰ μαθόντας μετὰ πέντε ἐνιαυτοὺς αὐθις ἦκειν πρὸς ἑαυτόν. οἱ δὲ μετὰ πολλῶν δακρύων ἀλλήλοις χαίρειν εἰπόντες ἐπορεύοντο τὴν ἑαυτοῦ ἕκαστος ὁδόν. καὶ ὁ μὲν πρῶτος παρὰ μάντιν τινὰ σοφώτατον ἀφίκετο ὃς οἶός τ' ἦν τὰ πορρωτάτω ὄντα κατασκεύασθαι, ὑαλίνην τινὴ μηχανὴν χρώμενος. ὁ δὲ δεύτερος παρὰ τοξότην τινὴ διάγων ἐμπειρότατος ἐγένετο τοῦ τοξεύειν καὶ οὐδὲν ἦν οὐδαμῶς ὅτι οὐ δυνατὸς ἦν τῷ τοξεύματι καταλαβεῖν, καίπερ οὐδὲ ὀρώντων τῶν ἐτέρων.

LXXXV.

ὁ δὲ τρίτος ἀδελφὸς οὐδὲν τοιοῦτον ἔτυχε μαθῶν· ἀλλὰ ἀγροικότερος δὴ τῶν ἐτέρων ὢν παρὰ σκυτοτόμον τινὰ ἀπῆλθε, καὶ τοὺς πέντε ἐνιαυτοὺς ἐκεῖ διῆγε, πᾶσαν τὴν τέχνην μαθῶν· καὶ τέλος ἐμπειρότατος καὶ αὐτὸς ἐγένετο, ὥστε τὰ διαρραγέντα πάντα ἠπίστατο συρράπτειν. τοῦ δὲ χρόνου τελευτῶντος, ἤκουσεν αὐθις οἱ τρεῖς υἱοὶ

παρὰ τὸν πατέρα, ἔτοιμοι ὄντες τὴν ἑαυτοῦ ἕκαστος τέχνην ἐπιδείξασθαι. ὁ δὲ Γραύλης εἶπεν αὐτοῖς τοιαῦτα· Πίθεσθέ μοι, τέκνα, καὶ ἴσως μέγιστον πλοῦτον ἡμῖν εὔρησετε. ἀετὸς γὰρ ἐστὶ τις ἐπὶ ὑψηλοτάτης πέτρας τὴν οἰκίαν καταστήσας· ὁ δὲ βασιλεὺς ἐκείνῳ πολλὴν χρυσὸν ὑπισχνεῖται ὅστις τοὺς νεοσσοὺς τούτου τοῦ ἀετοῦ ζωοὺς αὐτῷ παραδώσει.

LXXXVI.

ἀκούσαντες δὲ ταῦτα πρὸς ἐπίδειξιν ἐτρέποντο τῆς τέχνης. καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἐκ τοῦ κόλπου τοῦ ἱματίου ἐξελὼν τὴν ὑαλὸν πρὸς τὴν πέτραν ἐπῆρε· καὶ χρόνον τινὰ οὐ μακρὸν ἐπισχῶν, Ἐπὶ τῆς πέτρας, ἔφη ἀκροτάτης πεύκης μία ἕστηκε· καὶ ὑψοῦ ἐπὶ τῆς πεύκης νεοσσιὰ ἐστὶ τοῦ ἀετοῦ κλάδοις καὶ κάρφεσιν συμπεπλεγμένοις πεποιημένη, πεντε ὧὰ ἔχουσα. ὁ δὲ δεύτερος οὐδὲν εἰπὼν ἀλλὰ τὸ τόξον παρασκευασάμενος ἀφήκε τὸ βέλος· καὶ οὐ διὰ μακροῦ ψόφος τις ἐγένετο ὡσπερὶ πύργου καταβαλλομένου καὶ ἐς μέσον κατέπεσεν ἡ νεοσσιὰ, τριήρει ἴση τὸ μέγεθος, νεκρὸν ἔχουσα τὸν ἀετὸν καὶ πέντε ὧὰ θαυμασιώτατα.

LXXXVII.

καὶ τᾶλλα μὲν ἐπῆνεσεν ὁ πατὴρ τοὺς ἀδελφοὺς ὡς εἰς τελέσαντας τὸ πρᾶγμα· τοῦτο δὲ ἠπόρησεν, ὅτι διερρίγη τὰ ὧὰ, οὐδὲ δυνατὸν ἔδοξεν εἶναι ζωοὺς παραδοῦναι τοὺς νεοσσοὺς τῷ βασιλεῖ. ἐνταῦθα δὲ ὁ νεώτατος υἱὸς

παρελθὼν Ἐγὼ, ἔφη, ταύτης τῆς ἀπορίας ὑμᾶς ἀπαλλάξω. καὶ ἅμα λαβὼν τὰ ῥᾶ συνέγραψεν ἐπιστημόνως. καὶ μετὰ δύο ἡμέρας αὐθις διαρραγέντων τῶν ῥῶν ἐξεφάνησαν νεοσοὶ πέντε, σημεῖον οὐδὲν ἄλλο ἔχοντες τοῦ γεγενημένου, πλὴν ὅτι γραμμὴν τινα ἐρυθρὰν εἶχον περὶ τὸ στήθος. ὁ δὲ βασιλεὺς ἰδὼν πάντα ὅσα ἐβούλετο γενόμενα ὑπερφύως ἦσθη, καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις πολὺν πλοῦτον ἔδωκε, τῷ δὲ νεωτάτῳ τὴν ἀρχὴν ἐπέτρεψε.

LXXXVIII.

οἱ Φέλιοι πολλὰ εὖ παθόντες ὑπὸ Δινίου τινός, οἰκίαν ἐν τῇ πόλει κατέστησαν, ἐν ἣ πᾶσι τοῖς Δινίοις ἐξῆν ἄνευ δαπάνης διάγειν, τοὺς δὲ ἄλλους ἀνάγκη ἦν στατήρα τῆς ἡμέρας ἀποδοῦναι, ὅσοι ἐκεῖ ἐβούλυντο οἰκεῖν. Φελίῳ δὲ τινί ποτε ἔρις ἐγένετο καὶ ὀργὴ χαλεπὴ πρὸς Δινίον τινά, καὶ διαφερόμενοι ἐλοιδοροῦντο ἀλλήλοις θαυμάσιον ὅσον. ὁ δὲ Δινίος ἐγγελὼν τῷ ἐτέρῳ, Ἴδου, ἔφη, ὅσῳ ἐγὼ τιμιώτερός εἰμί σου· ἐνθάδε γὰρ ἐγὼ μετ' οὐδεμιᾶς δαπάνης οἰκῶ, οὐπερ σὺ στατήρα ἀποδούς. ὁ δὲ Φέλιος Ἄλλ' ἔγωγε, ἔφη, ἐλοίμην ἂν πολλοὺς δὴ στατήρας ἀποδοῦναι μᾶλλον ἢ πλείστα δέξασθαι Δινίος γε αὐτὸς ὦν.

LXXXIX.

ἡ δὲ αἴλουρος, βουλομένη εἰδέναι τί ἄρα τὰ ἕτερα τῶν ζῴων φρονεῖ περὶ τοῦ βίου, πρὸς ἕκαστον ἐφεξῆς ἐπορεύετο· καὶ ἐλθοῦσα ἤρετο τί χρὴ δρῶσαν τὸν βίον εὖ

διάγειν. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι ὡς ἕκαστος ἐτύγχανε ἀπεκρίνοντο· ἡ δὲ γλαῦξ σεμνοτάτην διαθεῖσα τὴν ὄψιν, ὦ αἴλουρε, ἔφη, μάλιστα μὲν πάντων φιλοσοφίας δεῖ. τὸ δὲ φιλοσοφεῖν ἐστὶ περὶ τοιούτων πραγμάτων ζητεῖν καὶ φρονεῖν, ἃ χαλεπώτατά ἐστιν ἐξευρεῖν. ἡ δὲ αἴλουρος οὐδὲν ἔφη ὄφελος εἶναι ζητεῖν τὰ τοιαῦτα· ἄμεινον γὰρ εἶναι φρονεῖν περὶ τῶν ῥαδίων πραγμάτων. οὐδεὶς γὰρ, ἔφη, οὐδὲν ζητεῖ, εἰ μὴ ἐλπίζων ποτὲ εὐρίσκειν· οὐδὲ γὰρ φρόνιμον ἂν εἴη.

XC.

ἡ δὲ γλαῦξ βραδέως καὶ σεμνῶς τὰ βλέφαρα συγκλείσασα, Ἄλλα παράδειγμα, ἔφη, δώσω σοι τῆς φιλοσοφίας, πῶς ζητεῖται. οἶσθα γὰρ δῆπου, ὅτι ἡ μὲν ὄρνις ἐκ τοῦ ῥοῦ γίνεται, τὸ δὲ ῥὸν οὐχ ἦσσον ἐκ τῆς ὄρνιθος· τῇ φιλοσοφίᾳ τοίνυν προσήκει τοῦτο διασκέψασθαι, πότερον τὸ ῥὸν πρότερον ἐγένετο ἢ ἡ ὄρνις. δῆλον γὰρ, ὅτι θύτερον πρότερον ἐφάνη, ἐπεὶ οὐδὲν τῶν ζῴων ἀθάνατον πέφυκεν οὐδὲ αἰδίον. Τίς δὲ ἐλπίς, ἔφη γελῶσα ἡ αἴλουρος, τοιοῦτόν τι ἐξευρεῖν; ἡ δὲ γλαῦξ ἔτι σεμνότερον βλέπουσα ἢ πρὸ τοῦ, Οὐδεμία, ἔφη, ἐλπίς· καὶ τούτου δὴ χάριν ἔχω πλείστην τοῖς θεοῖς· ζητοῦντες γὰρ ἡδοναὶ οἱ φιλόσοφοι· τὸ δὲ ἐξευρεῖν τι, τέλος ἐστὶ καὶ διαφθορὰ τῆς φιλοσοφίας.

XCI.

ἦσαν δὲ ποτε θαυμάσιοί τινες ὑφίνται, ὀνόματι Πλέκιοι, οἵπερ πρὸς τὴν Κώλου πόλιν προσήλθον. ὁ δὲ Κῶλος

πάνυ μὲν σεμνὸς ἦν βασιλεὺς, σώφρων δὲ οὐκ ἔδοκει εἶναι. οἱ δὲ Πλέκιοι ἤτησαν ἔξεῖναι πρὸς τὸν βασιλέα ἔλθειν, καὶ τὴν τέχνην ἐπιδείξασθαι. ἐλθόντες δὲ ἔλεγον τοιαῦδε. ὦ μέγιστε βασιλεῦ, ἐθέλομεν ἂν τῇ ἡμετέρᾳ τέχνῃ πλείστα σε ὠφελεῖν. ἱμάτια γὰρ τοιαῦτα δυνάμεθα ὑφαίνειν, ἃ ἔχων διαγινῶναι οἷός τ' ἔσει τοὺς πιστοὺς τε καὶ μὴ πιστοὺς πάντων οἷς συγγίγει. ὅσοι μὲν γὰρ πιστοὶ εἰσι καὶ ἄξιοι τιμῆς καὶ ἱκανοὶ ἄρχειν, οὗτοι τὰ ἱμάτια δυνήσονται σαφῶς ὄραν· οἱ δὲ ἀνάξιοι οὐδὲν ὄφονται τὸ παράπαν.

XCII.

ὁ δὲ βασιλεὺς σφόδρα ἠσθεὶς οἷς ἔλεγον οἱ ὑφάνται χαίρομι ἂν, ἔφη, ἱμάτια τοιαῦτα λαβών, καὶ ἀντὶ δώρου τοιούτου οὐδεμίαν ἂν τιμὴν μείζω νομίζομι ὥστε θαρροῦντες αἰτεῖτε ὅσα θέλετε, ὡς πᾶν ἐμοῦ θέλοντος ἀποδοῦναι. οἱ δὲ ἀπεκρίνοντο τοιαῦδε· ὦ βασιλεῦ, χάριν μὲν ἔχομέν σοι ὧν ἔλεξας, τοῦ δὲ ἀργυρίου ἧσσαν μέλει ἡμῖν· ἀλλ' ἐπεὶ ζῆν ἀνάγκη, ἑκατὸν στατήρας ἡμῶν ἐκάστῳ δώσεις τῆς ἡμέρας· ἀντὶ δὲ τούτου πέπλον ἓνα ποδήρη σοι ὑφανοῦμεν, ὅστις τοῖς μὲν ἀγαθοῖς καὶ πιστοῖς πολίταις καὶ ὅσοι ἱκανοὶ εἰσιν ἄρχειν μεγαλοπρεπέστατος εἶναι δόξει, τοῖς δὲ ἀναξίοις οὐδὲ ὀρατός.

XCIII.

ταῦτα δὲ εἰπόντες καὶ ἀσπασάμενοι τὸν βασιλέα ἀπήλθον εἰς τὴν οἰκίαν καὶ τὸν ἰστὸν κατέστησαν. καὶ

ὁ βασιλεὺς κατὰ τὸ εἰρημένον ἀπεδίδου ἐκάστῳ τοὺς στατήρας καθ' ἡμέραν ἐκάστην. οἱ δὲ ἐν τῇ οἰκίᾳ πολλὰς ἡμέρας εμενον ὡς ἐργαζόμενοι δὴ περὶ τὸ ὕφασμα. τοῦ δὲ ἰστοῦ παρα μεγάλη θυρίδι ἐστηκότος, οἱ παριόντες ἅπαντες ἑώρων τοὺς ὑφαντας καθημένους ἐπὶ τῷ ἔργῳ καὶ τὰς χεῖρας ταχέως ἄνω κάτω βάλλοντας ὡς μέγα τι ἱμάτιον ὑφαίνοντας. καὶ ἐν τῇ πόλει ὡς εἰκὸς πολλὴ ἦν σπουδὴ καὶ λόγος ἀπληστος περὶ τοῦ πράγματος, καὶ δὴ καὶ ἔρις οὐ σμικρὰ, τῶν μὲν χαιρόντων εἰ νῦν ἄρα ὁ βασιλεὺς τῶν ἀπίστων ἀπαλλαγῆσεται, τῶν δὲ δεδιότων καὶ λοιδορούντων τοὺς ὑφάντας.

XCIV.

μετὰ δὲ δύο μῆνας, ὡς ἔτι εἰργαζοντο οἱ Πλέκιοι οὐδὲ φανερόν πω οὐδὲν ἐγένετο, ἔπεμψεν ὁ βασιλεὺς τὸν ταμίαν πρὸς τὴν ἐκείνων οἰκίαν, ὡς ὀφόμενον τὸ ἔργον πῶς ἔχει. ὁ δὲ ἐλθὼν καὶ τὸν ἰστὸν διασκεψάμενος οὐδὲν εἶδε τὸ παράπαν. οἱ δὲ Πλέκιοι περιεστηκότες ἔδειξαν αὐτῷ τὸ ὕφασμα, ὡς ποικίλον δὴ καὶ λαμπρόν ἐστι καὶ ἐπιστημόνως πεποιημένον. ὁ δὲ οὐδὲν τι μᾶλλον δυνάμενος ἰδεῖν, ἐπήγει μέντοι ἀφθόνως καὶ ἀνείχε τις χεῖρας καὶ ὀλίγου δεῖν χαμαὶ προῦκειτο ὡς θαυμάζων δῆτα τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ ἱματίου. ὑπιῶν δὲ ἀπήγγειλεν ὡσαύτως τῷ Κῶλφ, ὅτι κάλλιστόν ἐστι τὸ ὕφασμα καὶ οὐ διὰ μακροῦ τέλειον ἔσται.

XCV.

τέλος δὲ γενομένων πολλῶν ἔτι ημερῶν, ἦκεν εἰς τις τῶν Πλεκίων λέγων ἔτοιμον εἶναι τὸ ὕφασμα. οἱ δὲ ἄριστοι τῶν ἀρχόντων ἦσαν σκεψόμενοι τὸ ἔργον. παρήσαν δὲ οἱ ὑφάνται πάντες, καὶ ὥσπερ πρότερον ἐπεδείκνυντο καθ' ἕκαστον ὡς εὖ ἔχει τὸ ἱμάτιον. οἱ δὲ ἄρχοντες οὐδὲ αὐτοὶ ὀρώντες οὐδέν, φοβούμενοι μέντοι ὥσπερ καὶ ὁ ταμίας, καὶ συνειδότες ἑαυτῷ ἕκαστος ὡς ἀνάξιος καὶ ἄπιστός ἐστι, οὐδαμῶς ἐτόλμων τὸ ἀληθὲς ὁμολογεῖν ὅτι οὐδὲν εἶδον ἀλλὰ ἐπήνουν καὶ ἐθαύμαζον καὶ αὐτοί. καὶ οὕτως ἐπαινοῦντες ἔπεισαν τὸν βασιλέα δέξασθαι τὸ ἱμάτιον καὶ ἐνδύντα σεμνῶς διὰ τῆς πόλεως πομπεύειν.

XCVI.

ἔλθων δὲ ὁ βασιλεὺς μετὰ πολλῆς ἐλπίδος, πάντων τῶν ἐν τέλει συνεπομένων, ἐς τὸν ἰστὸν προήγετο, ἀσπαζομένων καὶ προσκυνούντων τῶν ὑφαντῶν. ἐπεὶ δὲ ἀπεκαλύφθη ὁ ἰστός, οὐδὲν δὴ τὸ παράπαν οὐδὲ αὐτὸς εἶδεν ὁ Κῶλος. συνειδὼς δὲ ἑαυτῷ ὅτι πολλὰ δὴ ἤμαρτε καὶ δέισας οὐδὲν ἐδήλωσεν, ἀλλὰ κρύψας τὴν ὑποψίαν ἐπήνει τὸ ἔργον, καὶ ἐκδυσάμενος τὰ ἱμάτια ἀμφιεβάλλετο τὸ νέον δὴ ὕφασμα, καὶ οὕτω διὰ τῆς ὁδοῦ ἐπορευέτο. οἱ δὲ ἐν ταῖς ὁδοῖς ὀρώντες μὲν οὐδὲ αὐτοὶ οὐδέν, φοβούμενοι δὲ ὥσπερ οἱ πρὶν ὁμολογεῖν, ἐπαινοῦντες καὶ θαυμάζοντες πολλὴν θόρυβον ἐποίουν· τέλος δὲ παιδίον τι ἐφθέγγατο· Ἀλλὰ γυμνὸς ὁ βασιλεὺς. τοῦτο δὲ ἑκάστου τῷ πλησίον

ὑπειπόντος, ἔγνωσαν πάντες τὸ πρᾶγμα καὶ ἐς γέλωτα πολλὴν ἐτρέποντο, ἑαυτοὺς τε σκώπτοντες καὶ τὸν βασιλέα.

XCVII.

οἱ δὲ Καλυδόνιοι βασιλικοὶ εἶναι λέγονται τὸ γένος· δισχυρίζονται δὲ καὶ αὐτοὶ σφόδρα τοῦτο οὕτως ἔχειν. ἦν δὲ ποτέ τις τῶν πολιτῶν, ἀγροικὸς ἂν τὴν φύσιν, ὅσπερ ὀργισθεὶς τοῖς Καλυδονίοις τὴν θυγατέρα τοῦ ἀρίστου αὐτῶν οὐκ ἔφη βασιλικὴν εἶναι. ἡ δὲ πυθομένη καὶ δεινὸν ποιουμένη ἐβούλετο ἐνδείξαι ὅτι βασιλικὴ ἐστὶ. οἱ δὲ βασιλικοὶ οὕτω διαγνώναι ῥάδιόι εἶσι, ὅτι μαλακῶς κείσθαι δεῖ· εἰ δὲ μή, τραυματίζονται χαλεπῶς καὶ ἀλγοῦσι τὸ σῶμα. ὥστε κύαμον ξηρὸν ἀνησαμένη ἐπὶ κλίνης κατέθηκε, καὶ ἐπὶ τοῦ κυάμου εἴκοσι μαλακωτάτους τάπητας καταπετάσασα οὕτω δὴ ἐκοιμᾶτο.

XCVIII.

ταῦτα δὲ ἐποίησε τοῦτου ἕνεκα, ὅτι τῶν μετρίων μὲν ἀνθρώπων οὐδεὶς ἂν ἀλγοίῃ διὰ γε κύαμον, τοσοῦτων καὶ τοιούτων ταπήτων ἐν τῷ μεταξύ κειμένων· ἀνάγκη δὲ τοὺς βασιλικούς καὶ οὕτω τραυματίζεσθαι. ἡ δὲ παρθένος κατακειμένη, ὡς ἐλέγετο, καθεύδειν ἐπειράτο· διὰ δὲ τὴν ὀδύνην οὐδὲ καταδαρθεῖν ἐδύνατο· διὰ γὰρ τὸν κύαμον τὸν κάτωθεν ἤλγει πᾶν τὸ σῶμα καὶ ἐταράσσεται πᾶσαν τὴν νύκτα, οὐδὲ συμβαλεῖν οἷα τ' οὔσα τῷ ὀφθαλμῷ. ἅμα δὲ τῇ ἑφ' ἦκον αἱ θεραπείαι, καὶ εὔρον τὴν ταλαίπωρον

ήματωμένην καὶ τετραυματισμένην καὶ ὀλίγου τεθηκυῖαν.
ὥστε ὠμολόγουν ἅπαντες ἢ μὴν τῷ ὄντι βασιλικὴν εἶναι.

XCIX.

οἱ δὲ Κιλίοι θαυμάσιον γένος εἰσὶ, καὶ δαιμόνια πολλὰ
καὶ δεινὰ οἴονται εἶναι. Κιλίος δὲ τίς ποτε ἀγρὸν ἀγοράσας
εὔρε δαιμόνιον τι ὑπὸ τῆς γῆς ἐκεῖ οἰκοῦν, ὀνόματι Γρυμφόν.
εὔδοντος δὲ ποτε τοῦ Κιλίου, ἐφάνη αὐτῷ ὄναρ ὁ Γρυμφός,
καὶ ἔλεξε τοιάδε· ὦ Κιλίε, πάρεστί σοι θάτερον ἐλέσθαι
πότερον φίλος μοι βούλει εἶναι ἢ δυσμενής· παραινῶ δέ σοι
φίλῳ παντάπασιν εἶναι· σοῦ γὰρ δυσμενοῦς ὄντος, εἰκὸς
καὶ ἐμὲ χαλεπὸν γενέσθαι, καὶ τὸν ἀγρὸν πολλαχῆ βλάπ-
τειν· τούτο δὲ φρονιμώτερος ἔσει μὴ κινδυνεύων. βούλει
οὖν πρὸς ἐμὲ σύμβασιν ποιέσθαι περὶ τοῦ ἀγροῦ ;

C.

ὁ δὲ Κιλίος δεδιὼς ἤδη καὶ σώζειν βουλομενος ἑαυτὸν
τε καὶ τὸν καρπὸν τὸν τοῦ ἀγροῦ, συνήνεσε τῷ Γρυμφῷ
καὶ σύμβασιν ἔφη ποιήσεσθαι. ὁ δὲ Γρυμφός, Ἐπὶ τοῖσδε
οὖν, ἔφη, φίλος σοι θέλω γενέσθαι. ἐκ γὰρ τοῦ ἀγροῦ
φόρον μοι ἀποδώσεις τοιόνδε. τῆτες μὲν τοῦ καρποῦ πᾶν
τὸ ὑπὸ γῆς κείμενον ἔξω, τὸ ἐμὸν μέρος δὴ ὄν. ὅσα
δὲ ὑπὲρ γῆς εὐρήσεις, σὸν κέρδος ἔστω. οὕτω δὲ σὺ μὲν
δὴ πλούσιος γενήσῃς, ἐγὼ δὲ ὡς εἰκὸς πένης λελεύσομαι.
ἐν δὲ τῷ ὑστεραίῳ ἐνιαυτῷ πᾶν τὸνναυτίον δεῖ γενέσθαι·
ἐμοὶ μὲν γὰρ τὰ ὑπὲρ γῆς δώσεις, σεαυτῷ δὲ τὰ κάτωθεν.

CI.

ἐπὶ τούτοις οὖν ὁ Κιλίος σύμβασιν ἐποίησατο πρὸς τὸν
Γρυμφόν· ὁ δὲ εὐθύς ἠφανίσθη. ἡμέρας δὲ γενομένης,
ἐξεγερθεὶς ὁ Κιλίος ἐκ τοῦ ὕπνου καὶ ἀναστὰς ἐκ τῆς
κλίνης πρῶτον μὲν ἐν πολλῇ ἀπορία ἦν, ὡς τὸ ἡμῖν τοῦ
καρποῦ ὑποσχόμενος τῷ Γρυμφῷ ἀποδώσειν. τέλος δὲ
τοιόνδε ἐμηχανήσατο ὥστε ἔξαπατᾶν τὸ δαιμόνιον. τὸν
μὲν πρῶτον ἐνιαυτὸν σῖτον ἔσπειρε. καὶ οὕτω τὸν καρπὸν
πάντα ὑπὲρ γῆς ὄντα αὐτὸς εἶχε, τοῦ Γρυμφοῦ τὰ ὑπὸ
γῆς καὶ ἀνωφελῆ φερομένου. τῷ δὲ δευτέρῳ κρόμμυα
ἐν τῷ ἀγρῷ ἔσπειρε· τούτων δὲ τὰ φύλλα μόνον ὑπερεῖχε
τῆς γῆς, καὶ αὐθις οὐδὲν ὠφέλιμον ἔλαβεν ὁ Γρυμφός· ὥστε
δις ἔξαπατηθεὶς ἀπώλετο, οὐδὲ τὸν Κιλίον οὐκέτι ἐτί-
ρασεν.

CII.

τοῖς μὲν οὖν ἐμπόροις νόμος ἐστίν, τὰ φορτία θύραζε
ἀποκομίζειν βουλομένοις, δέλτον περιδῆσαι, ἐφ' ἣ γέ-
γραπται τὸ χωρίον οἵπερ ἐν νῷ ἔχουσιν ἐκφέρειν. ἐνίοτε
δὲ κύνας καὶ λαγῶς καὶ αἰλούρους ἐκκομίζουσι· καὶ τὰς
δέλτους ὁμοίως καὶ τούτοις περιδοῦσι. πολίτης δὲ τις,
ὃς ἐν τῷ ἐμπορίῳ βαδίζων ἔτυχεν, εἶδε παῖδά τινα μετὰ
κυνός, παρὰ τῇ θαλάσῃ ἐστηκότα, καὶ κλαίοντα καὶ
σχετλιάζοντα θαυμασίως ὤς. τοῦ δὲ ἐρομένου διὰ τί
τοιαῦτα δρᾷ, ὁ παῖς μετὰ πολλῶν δακρύων, Οὗτος γὰρ,
ἔφη, ὁ κατάρατος κύων τὴν δέλτον κατεδήδοκεν, οὐδὲ οἶδα
τὸ παρίπαν ὅποι γῆς κομίζόμεθα.

CIII.

Βοιωτοὶ δύο, Ἰσμηνὸς τε καὶ Φιλῶνδας, ἐν πλοίῳ ποτὲ διὰ τοῦ Αἰγαίου πόντου ἐκομίζοντο. σκοτεινῆς δὲ οὐσης τῆς νυκτὸς καὶ χειμῶνος χαλεποῦ ἐπιγενομένου, ἐς κίνδυνον οὐ σμικρὸν κατέστησαν. φοβούμενος δὲ ὁ Ἰσμηνός περὶ τῆς σωτηρίας, μεγάλη τῇ φωνῇ βοήσας τῷ ἐταίρῳ, ᾧ Φιλῶνδα, ἔφη, νῦν δήπου δεῖ ὡς προθυμότερα εὐξασθαι τοῖς θεοῖς, ἵνα σωζώμεθα. ὁ δὲ οὐχ οἶός τε ἔφη εἶναι εὐχασθαι, ὡς εἴκοσιν ἐτῶν οὐδεμίαν εὐχὴν θεῶν οὐδενὶ εὐξάμενος. τοῦ δὲ Ἰσμηνοῦ σφόδρα λιπαροῦντος, πειράσασθαι ὑπέσχετο καίπερ οὕτως ἀήθης δὴ ᾧ. ἐν ᾧ δὲ ἔτι ἠπόρει, οὐκ εἰδὼς ὅπως ἄρξασθαι δεῖ, ἐξαίφνης ὁ Ἰσμηνός Ἄλλα παῦσαι, ἔφη, εὐχόμενος, μηδὲ χάριν ὀφείλε θεῶν μηδενὶ τῆν γῆν γὰρ ὀρῶ, καὶ ἤδη σεσῶσμεθα.

CIV.

οἱ ἱερεῖς τῶν Βοιωτῶν τοὺς παῖδας περὶ τῶν θείων θανυμάτων διδάσκουσι, ἵνα τὰ περὶ τῶν θεῶν ὀρθῶς μύθωσι. διηγείτο δὲ ποτὲ ἱερεὺς τις Βοιωτὸς περὶ τούτου, καὶ τοὺς παῖδας ἤρετο, Τί δὴ ἂν λέγοιτε, εἰ τὸν ἥλιον φαίην νυκτὸς ἑωρακέναι; ἐλπίζων δὲ ἀποκρινεῖσθαι τινα, ὅτι θαῦμα θείον εἶδε. ὁ δὲ πρῶτος παῖς ἄγροικος ᾧ, Ἔγωγε, ἔφη, λέγοιμι ἂν ὅτι οὐ τὸν ἥλιον εἶδες τῷ ὄντι ἀλλὰ τὴν σελήνην. ὁ δὲ δεύτερος, Ἄλλ' ἔγωγε, ἔφη, ἀποκρивоίμην ἂν ὅτι οὐκέτι δεῖ καθεῦδειν τοῦ ἡλίου ἀνατελείαντος. ὁ δὲ

τρίτος Ἄλλ' ἐγὼ, ἔφη, τῶν ἐτέρων ἂν διαφέρομι· οὐ γὰρ ἂν σοι πειθοίμην τὸ παρᾶπαν.

CV.

οἱ Κασσιτέριοι νήσόν τινα οἰκοῦσι, καὶ πολλὰ καὶ θανυμᾶσια ἔθη ἀσκούσι. καὶ ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ ἣ τοὺς ἄρχοντας αἰροῦνται, ὅπερ αἰεὶ διὰ ἕξ ἐτῶν γίγνεται, θόρυβος καὶ ἀταξία εἴωθεν ἐν τῇ πόλει εἶναι τῶν κακίστων καὶ βιαιοτάτων τοῦ δήμου ἐν ταῖς ὁδοῖς κωμαζόντων. ἦν δὲ τις Αὐλείδης ἐν τῇ πόλει, πᾶν σοφὸς ᾧν καὶ ἀγχίνους. τούτου δὲ ἡσύχως διὰ τῆς ὁδοῦ βαδίζοντα τῶν κωμαστῶν τις ἔτυχε πηλῶ πατάξας, ὥστε ἐμίανθη πᾶν τὸ πρόσωπον. τοῦ δὲ ἀγανακτοῦντος, ὡς εἰκός, προσελθὼν ἀπελογιέτο ὁ ἄνθρωπος· Σὲ μὲν γὰρ, ἔφη, ἐπάταξα, τοῦ δὲ ἄρχοντος ἐστοχαζόμενον. ὁ δὲ Αὐλείδης, Ὡφελές δὴ, ἔφη, ἐμοῦ μὲν στοχαζέσθαι, τὸν δὲ ἄρχοντα πατάξαι.

CVI.

οἱ δὲ Βοιωτοὶ συλλόγους ποιοῦνται ἐς τὰ ἱερὰ ἅπαξ τοῦ μηνός· συλλεγόμενοι δὲ ἀργύριον εἰσφέρουσι τῷ θεῷ ἐς θύλακόν τινα. ἦν δὲ τις Ζῆθος, ὑπηρετῆς ᾧν τοῦ ἱεροῦ, ὃν ἔδει τὸν θύλακον τοῖς παροῦσι περιφέρειν, πάντων δὲ εἰσενεγκόντων καὶ τῶν μυστηρίων τετελεσμένων, οἱ μὲν ἄλλοι ἀπήλθον· εἶδε δὲ ἕνα τινα ὁ Ζῆθος περιμένοντα, ὡς ἔχοντα δὴ τι εἰπεῖν. ὥστε ἠρώτα αὐτὸν τί πύσχει; ὁ δὲ ἀπεκρίνετο Ἄκουε δὴ ἄρτι γὰρ φερομένου τοῦ θυλακίου

ἐν τῷ εἶχον ὀβολὸν δοῦναι· ἔλαθον δὲ ἑμαυτὸν δραχμὴν δούς· ἀκουσίως δὲ δράσας ἀξιῶ σὲ τοὺς πέντε ὀβολούς μοι ἀποδοῦναι· τοῦ δὲ οὐκ ἐθέλοντος, Ἀμέλει, ἔφη ὁ ἄνθρωπος· ὁ γὰρ θεὸς χάριν μοι ἔξει τῆς δραχμῆς. ὁ δὲ Ἑκίστα, ἔφη· ὁ γὰρ θεὸς τὴν σὴν διάνοιαν εἰδὼς τοῦ ὀβολοῦ μονοῦ ἂν χάριν ἔχοι.

CVII.

κάπηλος ἦν τις ὀνόματι Πρίος, τὰ μὲν ἄλλα σπουδαῖος ὢν ἀνὴρ καὶ φιλόανθρωπος τῇ φύσει, τούτῳ δὲ ἐνίοτε λυπηρὸς ὢν, ὅτι τὰ περὶ τῶν γειτόνων θαυμασίως ἐπεθύμει εἰδέσθαι· ὥστε πολυπράγμων ἐκινδύνευε καλεῖσθαι. πορευόμενος δὲ ποτε μετὰ τοῦ φορτίου πρὸς Ἐρυθρὰς, καὶ χαλεποῦ ὄντος τοῦ καύματος, ἐν τῷ ὄρει ἐκάθητο παρὰ τῇ ὁδῷ ὑπὸ δένδρῳ τινὶ μεγάλῳ ὥστε ἀναπαύεσθαι καὶ ἐν ἡσυχίᾳ δεῖπνον λαβεῖν. ἐν δὲ τούτῳ παριόντα ἰδὼν Θεσσαλὸν τινα ἄνθρωπον ὡς ἀπ' Ἐρυθρῶν, βοήσας ὁ Πρίος ἤρετο πότερόν τι καινὸν ἐγένετο ἐκεῖ· ὁ δὲ ὠχρὸς γενόμενος καὶ δεδιέναι δοκῶν ἀπεκρίνετο τοιαύδε· σήμερον περὶ μεσημβρίαν ἀπέκτειναν ἐν Θήβαις Μεγαρεύς τις καὶ Φωκεὺς τὸν Ἀμφιονίδα.

CVIII.

ταῦτα δὲ λέξας ἀπόχετο ὡς τάχιστα δρόμῳ. ὁ δὲ Πρίος σφόδρα θαυμάσας ἐφ' ᾧ ἐπίθετο, πῶς ἄρα ὁ Θεσσαλὸς οὕτω ταχέως ἀκήκοεν ὅπερ ἐν Θήβαις περὶ

μεσημβρίαν ἐγένετο, ἤσθη μέντοι τοσοῦτον πρᾶγμα ἔχων πανταχοῦ ἀγγεῖλαι. καὶ ἐς Ἐρυθρὰς ἀφικόμενος καὶ παρὰ φίλῳ ἐκείνῃ τὴν νύκτα μέλλων διύγειν, πρὸς τὴν οἰκίαν ἦλθε, καὶ ἠγγεῖλε τὸ ἐν Θήβαις αὐθημερὸν γενόμενον. ὁ δὲ φίλος ἀπεκρίνετο θαυμάσιον δὴ εἶναι αὐτὸς μὲν γὰρ οὐδέπω πεπύσθαι, καίπερ νεωστὶ ἦκων ἐκ Θηβῶν· ἐκείνον δὲ δὴ εἰδέσθαι ἐξ ἐναντίας ἐλθόντα. καὶ διὰ τοῦτο, ἔφη, τοσοῦτῳ πλεόν θαυμάζω, ὅτι ὁψὲ τῆς ἡμέρας εἶδον αὐτὸν τὸν Ἀμφιονίδα ζῶντα.

CIX.

ὁ δὲ Πρίος ἠπόρει δὴ ἀκούσας πῶς ἔχει τῷ ὄντι τὸ πρᾶγμα· δῆλον γάρ, ἔφη, ὅτι ψευδῆ μοι ὁ Θεσσαλὸς ἔλεξε ἀποθανόντα ἀγγεῖλας τὸν ἄνθρωπον· καίτοι οὐδαμῶς παίζων ἐδόκει λέγειν, καὶ ἅμα φοβεῖσθαι ἐφαίνετο περὶ ἑαυτοῦ. ὡς δὲ οὐδὲν σαφὲς ἐφάνη, χαίρειν εἰπὼν τῷ φίλῳ ἅμα τῇ ἔφ' ἐπὶ Θηβῶν ἀπόχετο. καὶ οὐ μακρὰν ἀπὸν τῆς πόλεως Μεγαρεῖ τινὶ ἐνέτυχε φορτίον ἐπ' ὤμων φέροντι καὶ ἐπ' Ἀθηνῶν ὡς εἶχε ποδῶν φεύγοντι. ὁ δὲ Πρίος κατέχων αὐτὸν ἤρετο περὶ τοῦ φόνου, εἰ τῷ ὄντι ἀποτέθη-κεν ὁ Ἀμφιονίδας ὑπὸ Μεγαρεως καὶ Φωκέως ἐχθὲς περὶ μεσημβρίαν. ὁ δὲ ὠχριάσας καὶ ὀλίγου καταπεσῶν εἶπε τάδε· Τέθνηκε μὲν ὑπὸ Φωκέως τινός· Μεγαρεύς δὲ οὐδεὶς οὐδὲ προσῆλθεν· οὐδ' οὖν ἐχθὲς, ἀλλὰ σήμερον περὶ μεσημβρίαν.

CX.

καὶ ἅμα ταῦτα εἰπὼν ἀπέδραμε κατὰ τὴν ὁδόν, ὥσπερ μυρίων Εὐμενίδων διωκουσῶν. ὁ δὲ Πρίος ἔτι μᾶλλον ἀμηχανῶν ἢ πρότερον περὶ τοῦ πράγματος κατέμενευ ἐν τῇ ὁδῷ ἐστηκῶς καὶ ζητῶν τὸ ἀληθές. Ἀνάγκη οὖν, ἔφη πρὸς ἑαυτὸν μετὰ χρόνον τινα, αὐτὸν ἐμὲ ἰόντα σκέψασθαι τὸν Ἀμφιονίδα, εἰ τῷ ὄντι τέθνηκε τὸ παράπαν. ταῦτα οὖν διανοούμενος ἅμα νυκτὶ πρὸς κώμην τινα ἀφίκετο, οὐδὲρ ἔδει ἀναπαύεσθαι. καὶ ἀφικόμενος πᾶσι τοῖς ἐκεῖ περὶ τοῦ φόνου διελέγετο, ἀγγελῶν τὰ γενόμενα καὶ ἑρόμενος εἴ τις πλέον τι οἶδεν. πάντων δὲ συγώντων ἀνέστη καὶ ἐνταῦθα γεωργός τις, φάσκων αὐτὸς ὀλίγον πρότερον τῷ Ἀμφιονίδα περιτυχεῖν, Θήβαζε ὁδοιποροῦντι ἐξ ἄγροῦ καὶ θύλακον χρυσοῦ μεστὸν φέροντι.

CXI.

ταῦτα δὲ ἀκούσας οὐκέτι δὴ ἠνέσχετο ὁ Πρίος, ἀλλὰ βραχύ τι ἀναπαυσάμενος ἀνέστη ἔτι νυκτὸς οὔσης ὡς πρὸς τὴν πόλιν ἰὼν καὶ τὸ πρᾶγμα αὐτὸς ἐλέγξων. καὶ ὀλίγον πρὸ μεσημβρίας ἀφικόμενος ἔσπευδεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀμφιονίδου φοβούμενος καὶ δεινὸν τι εὐρήσειν προσδεχόμενος. ἐπεισπεσὼν δὲ εἰς τὴν αὐλὴν θόρυβόν τε ἤσθετο γιγνόμενον καὶ ἀνθρωπὸν τινα εἶδε ἐγχειρίδιον ἐπαίροντα ὥστε τὸν Ἀμφιονίδα ἀποκτεῖναι. προσδραμὼν δὲ ἔφθασε πρὶν πατάξαι συλλαβῶν τὸν φονέα, καὶ ἔσωσε τὸν φίλον. τότε δὴ φανερὸν ἐγένετο τὸ πᾶν. ξυνώμοσαν

γὰρ τρεῖς ἄνθρωποι, Θεσσαλὸς τε καὶ Μεγαρεὺς καὶ Φωκεὺς ὥστε φονεῦσαι ἐκείνον.

CXII.

δείσας δὲ ὁ Θεσσαλὸς πρῶτον ἀπόφγετο φεύγων πρὶν ἐκτελέσαι τὸν φόνον. τὸ δὲ ἐτέρω ἐκείνου προδόντος ἀδυνάτω ἦτον ἄνευ τοῦ ἐταίρου ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ τὴν ἐπιβουλὴν περαίνειν, ἀλλὰ διανοεῖσθην τῇ ὑστεραίᾳ περὶ τὴν αὐτὴν ὥραν τῷ ἔργῳ ἐπιχειρεῖν. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὡσαύτως ἀπώκνησεν ὁ Μεγαρεὺς, ὥστε ὑπολειπόμενος ὁ Φωκεὺς αὐθις ἠναγκάσθη ἀναβαλέσθαι τὸν φόνον ἐς τὴν αὔριον. καὶ ἐκείνοις μὲν ἐφέξῃς φεύγουσι περιέτυχεν ὁ Πρίος· τὸν δὲ τελευταῖον τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καταλαμβάνων ἔτυχε αὐτῷ τῷ ἔργῳ ἐπιχειροῦντι. καὶ οὕτω διὰ τὸ πολυπραγμονεῖν διέσωσε τὸν Ἀμφιονίδα.

CXIII.

διδάσκαλός τις ἦν ὀνόματι Ἐνίδης, ἀνὴρ ὢν τῷ μὲν ἔργῳ πάνυ σώφρων, τῷ δὲ λόγῳ ἐνίοτε θαυμάσιος καὶ ἀεικῆς. καὶ παρὰ τούτῳ πολλοὶ ᾤκουν νεανία, ἐξ μῆνας ἐνταῦθα διάγοντες τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἵνα φιλοσοφίαν μαθάνοιεν. καὶ παρὰ τῷ Ἐνίδῃ οἰκοῦσιν οὐκ ἐξῆν ἀπιέναι, πλὴν διὰ αἰτίαν τινα ἱκανήν. ἔλθων δὲ ποτε νεανίας ἤτησε τὸν διδάσκαλον εἰάν ἀπιέναι, ὡς συγγενοῦς τινος ἀποθανόντος. Τῷ γὰρ τάφῳ, ἔφη, βούλομαι παρεῖναι, ὡς συγγενεῖ δὴ προσήκει. ὁ δὲ Καὶ τίς, ἔφη, τέθνηκέ σοι; ὁ δὲ τὸν θεῖον ἀπεκρίνατο νεωστὶ τεθνηκέμαι. ὁ δὲ Ἐνίδης

σκυθρωπὸς γενόμενος Ἐὼ σε τοίνυν, ἔφη, ἀπιέναι ἄμεινον δὲ ἂν ἦν εἶ σοι ὁ πατήρ ἀπέθανεν.

CXIV.

Βοιωτὸς τις ἐς Κόρινθον ἀφικόμενος, Βορέου γενομένου καὶ παγέντος τοῦ ἐν ταῖς ὁδοῖς ὕδατος, καταπεσὼν ἐν τῇ ἀγορᾷ πάνυ δυσχερῶς διέκειτο. καὶ οἱ παρόντες ἐπήραν αὐτὸν οὐ δυνάμενοι ἀναστήναι, καὶ ἔφερον πρὸς τὴν οἰκίαν. πειθόντων δὲ τινῶν Κορίνθιον ἰατρὸν μεταπέμψασθαι, οὐκ εἶα ὁ νοσῶν, ὡς ἐνὸς μόνου σοφοῦ ὄντος ἰατροῦ, τούτου δὲ Βοιωτοῦ, ὀνόματι Φιλῶνδου. οἱ δὲ ἄγγελον ἐπεμψαν ἵνα κομίσειε τὸν Φιλῶνδαν. ὁ δὲ ἦκε φέρων ἐπιστολὴν τοιῶνδε· Αὐτὸς μὲν ὦ φίλε οὐ δύναμαι προσελθεῖν, φάρμακον δὲ ἱκανὸν πέμψω, εἰ μόνον εἰδῶ περὶ τοῦ κακοῦ, ὅπου πρῶτον ἤλγησας. ὁ δὲ νοσῶν εἰπεῖν ἐκέλευσεν, ὅτι ἐν ἀγορᾷ τῇ τῶν Κορινθίων.

CXV.

Χίος τις μετὰ ἐταίρου ποτὲ ὀδοιπορῶν ἐν Ἀσίᾳ ἦλθε πρὸς εὐρύν τινα ποταμὸν, ὃν ἔδει διαβῆναι. γεφύρας δὲ οὐκ οὔσης, ὁ ἐταῖρος ἤρχετο ἀποδύεσθαι, ὡς νεῖν διανοούμενος. ὁ δὲ Χίος οὐδὲν δεῖν ἔφη μετὰ τοσούτου πόνου διαβῆναι· ῥᾶν γὰρ αὐτὸς τὸ πρᾶγμα ἐκτελεῖν, ῥίψας ἐκείνου πρὸς τὴν πέρα ὄχθην. ὁ δὲ οὐκ ἔφη αὐτὸν δύνασθαι ῥίψαι ἑαυτὸν, βαρὺν ὄντα ἄνθρωπον· ἐθέλειν γὰρ περιδύεσθαι αὐτῷ περὶ ταλάντου χρυσοῦ. τοῦτο δὲ ὑπέσχετο οἰόμενος ἢ ἄνευ πόνου διαβήσεσθαι τὸν ποταμὸν ἢ τάλαν-

τον ἔξεν χρυσοῦ. ὁ δὲ Χίος δεξάμενος καὶ λαβὼν ἰσχυρῶς ἔρριψεν αὐτὸν ἐς μέσον τὸ ὕδωρ. ὡς δὲ μόλις σωθεὶς καὶ διαβεβρεγμένος ἀπήτει τὸ χρυσίον, Ἄλλὰ οὐ τὸ πρῶτον, ἔφη ὁ Χίος, ὑπεσχόμην δρύσειν ἄγε νυν, οὐκ ἵποκαμῆν δεῖ, ἀλλ' αὐθις πειρᾶσθαι.

CXVI.

οἱ Μαλαῖοι μύθους πολλοὺς καὶ θαυμασίους λέγουσι περὶ τῶν ὀρνίθων, δηλοῦντες δὴ ὅθεν ἐπίστανται τὰς νεοσσιᾶς κατασκευάζειν. λέγουσι δὲ τοιαῦδε· πρῶτον μὲν αἱ ὀρνιθες οὐδαμῶς εἰώθησαν νεοσσιᾶς ποιεῖν, ἀλλὰ τὰ φύη χαμαὶ φανερώς κατετίθεντο, ἢ πῶς μόνον κεκρυμμένα. ἦλθε δὲ ποτε φοῖνιξ ἀπὸ τῶν ἀντολῶν ἡλίου, καὶ συλλέξας πᾶσας τὰς ὀρνιθας ἤρχετο διδύσκειν ὅπως δεῖ οἴκους οἰκοδομεῖν. καὶ κλάδους καὶ κάρφη λαβὼν αὐτὸς παρουσῶν ἀπασῶν νεοσσιᾶν ὠκοδόμει πάνυ σοφῶς καὶ ἐπιστημόνως, παράδειγμα ποιούμενος ἵνα αἱ ἕτεροι ἅμα μανθάνοιεν. ᾤετο δὲ δὴ τερπνὸν τοῦτο ἔσεσθαι αὐταῖς, καὶ πολλὴν χάριν εἶσεσθαι ἑαυτῷ.

CXVII.

πᾶσαι δὲ ἐσίγων τὸ πρῶτον, καὶ ἐπιμελῶς ἐθεώρουν αὐτὸν ἐργαζόμενον, κέρδος ποιούμεναι εἰ οἴκους καλοῦς ἔξουσι. ὁ δὲ φοῖνιξ πρῶτον μὲν κλάδους τινὰς συνέπλεκε, ὥστε ἔδαφος εἶναι τῆς νεοσσιᾶς. ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἔξετέλεσεν, ἢ περιστερὰ, αἰεὶ μέγα φρονούσα ἐφ' ἑαυτῇ, ἀπώχετο πετομένη καὶ βοῶσα Οἰδᾶ τοι, Οἰδᾶ τοι. καὶ ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἔδαφος μόνον οἰκοδομεῖ τοῖς φύοις, νεοσσιᾶν δὲ

οὐ. ὁ δὲ φοῖνιξ οὐδὲν ἦσσον διετέλει συμπλέκων τοὺς τοίχους τοῦ οἴκου· τούτου δὲ γενομένου ἀπέπτατο εὐθύς ἢ κίχλη βοῶσα Εὐ, εὐ, καὶ αἱ πολλαὶ συνείποντο αὐτῇ· ὥστε μέχρι τῶν τοίχων ἔτι καὶ νῦν οἰκοδομοῦσιν αἱ ὄρνιθες. μόνη δὲ ἡ χελιδὼν παρέμενε θεωροῦσα πᾶν τὸ ἔργον, καὶ ὀροφὴν ἐμάνθανε ποιεῖσθαι· καὶ διὰ τοῦτο αὕτη μόνη τελείαν νεοσσιᾶν καὶ ὀροφὴν ἔχουσιν οἰκοδομεῖ.

CXVIII.

περὶ δὲ τῆς θαλάσσης οἱ αὐτοὶ Μαλαῖοι ἕτερον μῦθον λέγουσι διηγούμενοι ὅπως ἄλμυρὰ ἐγένετο. ἦν γὰρ τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης τὸ πρῶτον, ὡς φασιν, ἠδὲ ὥσπερ καὶ οἱ ποταμοί· ὁ δὲ Ζεὺς, ἵνα μὴ μαινοῖτο ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἄλλων ζῴων ἐμηχανᾶτο τὸ τοιούδε· τῷ γὰρ βασιλεῖ τῶν Μαλαίων ἔδωκε θύλακόν τινα, φάσκων κέρδος μέγα ἔσσεσθαι αὐτῷ ἀντὶ τῆς εὐσεβείας· ὁπότε γὰρ αἰτοίη τι, καὶ λεγοί, ὦ θύλακε δεῖ μοι τούτου, ἐξαίφνης ὑπισχνεῖτο ἐκ τοῦ θύλακου ἐκφανήσεσθαι τὸ αἰτούμενον. ἐκέλευσε δὲ ἅμα μέτριον εἶναι τῷ θυλάκῳ χρώμενον, καὶ μηδὲν αἰτεῖν πλὴν τῶν ἀναγκαίων, εἰ δὲ μή, ἠπειλήσε πολλὰ καὶ δεινὰ πείσεσθαι· ὁ δὲ βασιλεὺς λαβὼν τὸ δῶρον ἦσθη θαυμασιὸς ὡς.

CXIX.

καὶ πολλὴν μὲν χρόνον πᾶν μετρίως ἐχρήτο τῷ θυλάκῳ τὰ ἀναγκαῖα μόνον αἰτῶν, καὶ αἰεὶ ἀφθονίαν πολλὴν ἐξ αὐτοῦ δεχόμενος. ἔπλει δὲ ποτε διὰ τῆς θαλάσσης μετὰ

πολλῶν ἑταίρων, καὶ ὡς πάντα προεχώρησεν αὐτῷ ἐφ' ἃ ἐξέπλευσεν, ἐν μεγάλῃ χαρᾷ ὦν δεῖπνον ἐκέλευσε τοὺς ναύτας ἐτοιμάζειν ὡς ἐπὶ τῇ εὐτυχίᾳ. καὶ πάντων παρεσκευασμένων, εἰπέ τις τῶν Μαλαίων τῷ βασιλεῖ ὅτι οὐδὲν ἄλλας ἔχουσι. ὁ δὲ ἀναγκαῖον δὴ οἴμενος εἶναι ἤτησε τὸν θύλακον δοῦναι, δεδιὼς μέντοι λάθρα τι, αἰσχυρόμενος δὲ διὰ τοὺς ναύτας. εὐθύς δὲ ἀνοιχθεὶς ὁ θύλακος τοσοῦτον ἄλλας ἐξέχει ὥστε κατέδυν ἢ ναὺς καὶ ἅμα οἱ πλείοντες· οὐδὲ ἐπαύσατο οὐδὲ τότε, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν κύτω κείται ἄλλας ἐκχέων· ὥστε πικρὰ δὴ γέγονεν ἡ θάλασσα.

CXX.

τοξότης τις ἦν ἐν Κρήτῃ, ἐμπειρότατος μὲν ὦν τοῦ τοξεύειν, ἅμα δὲ καὶ μέγα φρονῶν ἐπὶ τῇ τέχνῃ. παρόντος δὲ ποτε Βοιωτοῦ τινος, ἔφη ὁ Κρῆς δύνασθαι οὕτως ἰσχυρῶς ἀφείναι τὸν οἰστόν, ὥστε ὑπὲρ τῆς σελήνης πετέσθαι. ὁ δὲ Βοιωτὸς γελάσας Τοῦτό σοι, ἔφη, δρῖσαντι ὑπισχνούμαι τάλαντον χρυσοῦ ὑποδώσειν. ἦδη γὰρ δὴ ἀδύνατον ὄν. ὁ δὲ Κρῆς δεξιόμενος τὴν ὑπόσχεσιν τῇ ὑστεραία νυκτὶ ἐκέλευσε παρῆναι, ὅτε νομηνία ἔτυχεν οὔσα. παρόντων δὲ ἐφαίνετο δὴ ἡ σελήνη, μέλλουσα καταδύναί· ὥστε ἐπείγεσθαι ἐκέλευσεν ὁ Βοιωτὸς, ὡς εὐθύς ἀφανισθησομένης τῆς σελήνης. ὁ δὲ συγῶν καὶ ἡσυχάζων, ἐπεὶ τέλος ἠφανίσθη, εὐθύς ἀφήκε τὸ βέλος. ἀφίεις δὲ Ἀπόδος, ἔφη, τὸ τάλαντον ὑπὲρ γὰρ σελήνης ἐτόξευσα, ἐπεὶ ἐκείνη μὲν ὑπὸ θάλασσαν οἴχεται ἐγὼ δὲ ὑπὲρ θαλάσσης ἀφήκα τὸ τόξευμα.

CXXI.

Νεανίας τις ἦν ἐν Κρίση οἰκῶν, υἱὸς ὢν τοῦ ἄρχοντος τῶν Κρισαίων· οὗτος δὲ Ἀθήναζε ἀπεδήμησεν ἵνα φιλοσοφίαν παρὰ τῶν ἐκεῖ σοφιστῶν μαθήσῃ. ἀπίοντι δὲ ὁ πατήρ ἄργύριον αὐτῷ ἔδωκεν ἱκανόν, ὥστε δύνασθαι ἕνα ἐνιαυτὸν Ἀθήνησι διάγειν, καὶ τὸν μισθὸν τοῖς σοφισταῖς ἀποδοῦναι. ὁ δὲ παῖς πρὸς τὴν πόλιν ἀφικόμενος καὶ νεανία ἑτέρῳ περιτυχῶν, ὃς γνώριμος ἦν πρότερον, συμβουλεύσασαι ἡξίου ἑαυτῷ τί δέοι πράσσειν καὶ ὅντινα τρόπον διαιτᾶσθαι. οὗτος δὲ πολλὰ καὶ δεινὰ συνεβούλευσε, καὶ ἀντὶ πολλῶν δώρων πάνυ σφδρῶς ἐδίδασκεν ἄργύριον δανείζεσθαι· ὥστε τελευτῶντος τοῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ ἐρομένου τοῦ πατρὸς εἰ ἱκανὸν ἐγένετο τὸ ἄργύριον ὅπερ ἀπιὼν ἐδέξατο, Ἰκανὸν δῆπου, ἔφη, ἐγένετο· διὰ γὰρ τοῦτο ἐδυνάμην τὸ ἕτερον δανείζεσθαι.